

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
România, America și alte țări străine 10 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ară 12 bani a treia-ară 10 bani.

Iuliu Verne.

Presentăm azi iubitorilor noștri cetitori portretul vestitului scriitor francez, Iuliu Verne care a răposat acum de curând, după-cum am vestit în nrul trecut.

I. Verne s'a născut la 1828 în orașul Nantes și a învățat drepturile în Paris, dar de tiner s'a făcut scriitor. El scrisese mai întâiu câteva piese teatrale, dar' cu aceste avu puțin succes. Scrisese apoi un roman, cu titlul: »Cinci săptămâni în balon«, care apărură la

advocat în Bistrița și l'a scos în tipar, scriindu-i o bună prefață, dl Dr. E. Dăianu. Cartea e împodobită cu 20 de ilustrații frumoase, din cari dăm tot în nrul de azi una: Chipul castelului, în care se petrece în parte romanul. (Romanul se capătă de vânzare la administrația toaiei »Răvașul« în Cluj, Jókai u. nr. 6. Prețul 1 cor. 60 bani, și porto 10 bani).

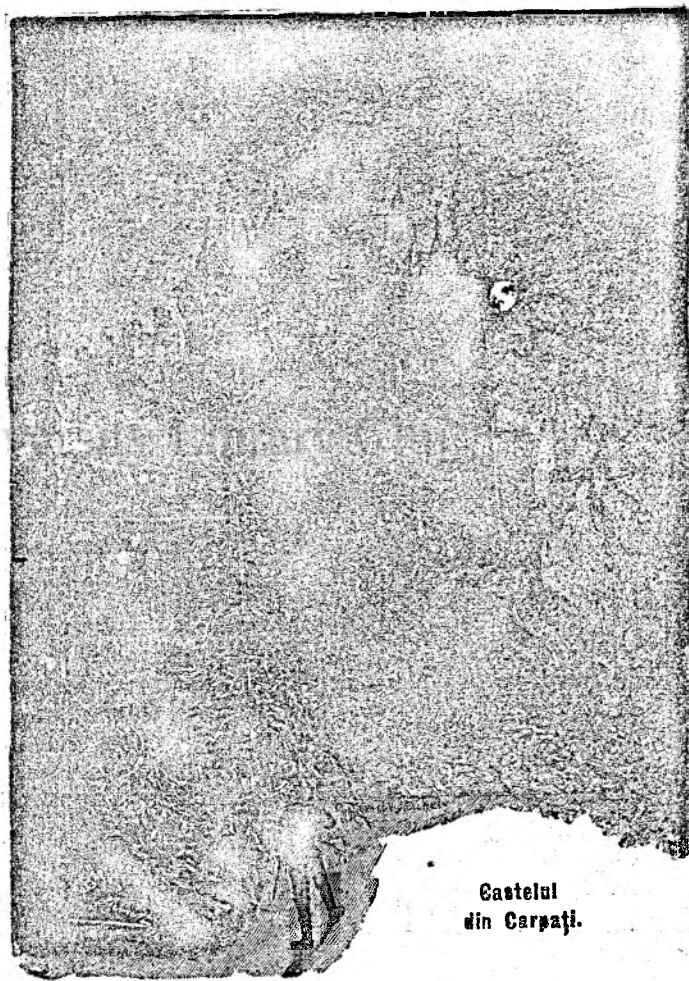
Dintre toate romanele lui Verne, »Castelul din Carpați« ne interesează mai mult, fiindcă în el autorul se ocupă cu Români. De aceea a fost nimerită ideea dlor

Visita în Maroco.

De multă vreme o întâmplare n'a produs așa viu interes în cercurile diplomatice, ca călătoria împăratului Germaniei, Wilhelm, în Maroc. În afară de Germania, trei țări sunt cu deosebire interesate în afacere, Anglia, Spania și în locul dintâiu Franca. Vorba este de interesele de negoț ale acestor țări în Maroc.

JULES VERNE

Castelul din Carpați.

1863 și este tradus și în românește în fosta »Tribuna« din Sibiu.

Romanul acesta a avut o isbândă foarte mare, căci era un soi nou de scriere, anume un roman științific și geografic. Iuliu Verne a continuat a scrie și mai departe tot în direcția aceasta și a scos la lumină o mulțime de romane, toate pline de învățături din ramul științelor reale, toate plăcute și atrăgătoare și de aceea foarte cetite. Astfel sunt între altele: »Călătorie la mijlocul pământului«, »Dela pământ la lună«. »În jurul lunii«, »Descoperirea pământului«, »Călătoria în jurul pământului în 80 zile« și alte multe. Unele din scrierile lui Verne au fost premiate de academia franceză și toate au fost traduse în diferite limbi și răspândite pretutindena.

Unul din romanele frumoase ale lui Verne, care a fost tradus și în românește, este »Castelul din Carpați« apărut la 1893. El a fost tradus de dl Dr. V. Onișor, acum

Onișor și Dăianu, că l-au tradus și scos în românește.

Fondul științific al acestui roman sunt cunoștințele cele mai nouă electrice, prin aplicațiile cărora se pot produce lucruri, cari pe omul mai puțin știutor de carte îl pun în uimire și el le califică de »minuni«. Verne combate și face de rîs credințele deșerte ale poporului, combate beția și lenevirea, ear' despre noi Români se exprimă în cuvinte frumoase: ne recunoaște originea romană, laudă poezia noastră populară etc. zicînd, că Români au încredere în viitor, ceea-ce o exprimă prin zicala: »Românul nu pier«.

Peste tot, romanele minunate ale lui Verne ar trebui să fie cetite de toți, îndeosebi ar trebui să cetim »Castelul din Carpați«, pe care îl avem tradus în românește și care se petrece la noi, în țeara noastră, în frumoșii noștri munți.

Marocul este o țeară în partea de mează-noapte a Africii, în față cu mările de meazăzi ale Spaniei, ear' pe uscat de două părți e încunjurat de Algiria, care este stăpînită de Francezi, cum și de alte posesii franceze.

Marocul este o țeară roditoare, cu multe bogății în sinul pământului și cu clima blîndă. El este foarte potrivit pentru țările mari europene, cari au marină însemnată, de-a face negoț aici, a duce articli de ai lor în țeară și a exploata bogățiile țării.

Stările interne nu prea sînt îmbucurătoare în Maroc. Siguranța publică e slabă și țeara adese ori e bîntuită de răscoale. Cetele nomade și răsculații adese ori primejdiesc și liniștea stăpînitorilor franceze.

Este cam un an de când s'a făcut o revizuală cu privire la Maroc, între Franca și Anglia, la care s'a ală-

turat și Spania, adică între cele mai interesate trei țări.

Francia a abzis de pretențiile sale în Egipt, țară care stă sub influință engleză, ear' în schimb Anglia a recunoscut Franciei un fel de protectorat asupra Marocului și dreptul de-a face rinduală și liniște în Maroc, care tocmai era bântuit de neorînduiești și răscăle impotriva Sultanului.

Aceasta învoială dintre Francia și Anglia, se vede, că nu 'i-a plăcut împăratului Germaniei, deși atunci a luat-o la cunoștință. Nu 'i-a plăcut și nu-i place cu deosebire influența prea mare a Franciei în Maroc, deși în învoială se statorește comerțul liber în Maroc pentru toate popoarele. Împăratul Germaniei însă se teme, ca nu cumva negoțul Germaniei să fie strîmătorit din Maroc de Francezi și Englezi și voiește să 'i deschidă o cale mai largă, ca până acum.

De aci se esplică călătoria lui în Maroc, cu care prilej a făcut în vorbirile lui și puțină demonstrație împotriva Franciei.

Împăratul a sosit Vineri, în 31 Martie c. în Tanger, portul de frunte al Marocului, în care se află și un număr mare de Europeni. Din prilejul sosirii lui orașul a fost împodobit în mod sârbătoresc, împăratul a fost salutat de deosebite deputații, între cari și de trimisul Sultanului de Maroc.

Împăratul în vorbirile lui a accentuat cu deosebire neatârnată Marocului și egalitatea economică.

Trimisului Sultanului 'i-a zis:

Visita mea este făcută Sultanului, domnului neatârnat. Nădăjduesc, că sub domnia Lui Marocul se va deschide pentru toate popoarele fără monopol. Sînt hotărît a face totul pentru a apăra interesele drepte ale Marocului etc.

Ear' Nemților din Tanger le-a zis: In o țară neatârnată, cum e Maroc, și negoțul trebuie să fie liber. Aici nu e iertat să fie influință dominantă.

Adică cu alte cuvinte, împăratul a dat a înțelege Franciei, că nu va suferi, ca Marocul să atârne de ea și că negoțul german să fie stîmjenit.

Să înțelege, că aceste declarații au produs mare nemulțumire în Francia și și în Anglia, care vede acum în Nemți concurenți primejdioși ai negoțului ei în Maroc.

În camera Franciei s'a și făcut în afacerea asta interpelări, dar' ministrul de externe, Delcassé a răspuns în doi peri. Foile franceze zic, că împăratul a mai adaos o nouă incurcă în afacerea Marocului și așa destul de incurcată.

Împăratul Germaniei a căutat într'una a deștepta simpatii în Francezi față de Nemți și a stîrpi ura și dușmănia între aceste două popoare. Prin pasul ce 'l-a făcut însă acum, a produs earăș amărăciune la Francezi. Să poate, că interesele Germaniei 'l-au înduplecat la acest pas, dar' în ori-ce cas aceasta nu va contribui la încheierea prieteniei între cele două mari popoare ale Europei.

Procesele „Foi Poporului“.

Procuratura s'a legat și de foaia noastră. De curînd a intentat redactorului ei, dlui Silvestru Moldovan nu mai puțin decît 4 procese, pentru mai mulți articoli și articolași publicați în nr. 43 a. tr. și în nr.ii 3—8 a. c. Procesele se vor pertracta toate pe rînd. Pentru pertractarea lor s'a delegat tribunalul din Sibiu.

Primul proces se pertractează acum Vineri, în 7 l. c. Incriminat este articolul »Proiectul lui Berzeviczy« din nr. 43 a tr. Apărător este vrednicul avocat din Sibiu, Dr. Liviu Leményi.

Cînd se tipăresc aceste șire rezultatul nu ne este cunoscut, căci pertractarea e încă în curgere.

Sîrbări culturale. Am făcut cunoscut iubiților nostri cetitori, că în Aug. a. c. își va ținea la Sibiu adunarea generală »Asociațiunea« cum și »Societatea pentru fond de teatru« și alte socieții.

Din acest prilej se vor aranja în Sibiu frumoase sîrbări culturale. Pregătirile s'au început de acum. Comitetul »Societății pentru fond de teatru« a ținut Lunia trecută o ședință în Brașov în care a primit ca termin

pentru adunarea generală a societății zilele de 28 și 29 Aug. a. c. în Sibiu.

Tot în Brașov a ținut secția literară a »Asociațiunii« o ședință, în care a hotărît să roage pe tînerul filolog Dr. Sextil Pușcariu, să țină la sîrbările din acest an ale »Asociațiunii« un discurs comemorativ (vorbire de aducere aminte) din prilejul împlinirii unui veac dela nașterea celui mai mare filolog ardolean Timoteiu Cipariu, fost president al »Asociațiunii«.

În sfîrșit mai amintim, că după-cum sîntem informați, s'au înștiințat mai mulți pentru a ținea conferențe (vorbiri).

Din România.

Sesiunea „Academiei“.

Sesiunea »Academiei române« s'a deschis în 28 Martie c. prin o ședință publică, la care a fost de față și prințul moștenitor Ferdinand și a presidat. Presidentul Academiei, I. Kalinderu, după deschiderea ședinței a prezentat programul lucrărilor, ear' secretarul general D. Sturdza a cetit raportul lucrărilor sîvîrșite de Academie în 1904—5. În sfîrșit D. Onciul a împărțit nește date din cronici moldovenești privitoare la domnia lui Alexandru-cel-bun.

În ședințele următoare s'au mai făcut și alte comunicări. Intre altele amintim, că D. I. Pușcariu, cunoscutul filolog, a făcut o interesantă comunicare despre alfabetul secuesc și literile cirilice.

Dela noi iau parte la ședință membrii I. M. Moldovan (Blaj), At. M. Marienescu (Sibiu), Iosif Vulcan, (Orade), I. Pușcariu, (Brașov), N. Teclu, (Viena) și S. Fl. Mărian (Bucovina).

Societatea geografică.

Societatea geografică română 'și-a început șirul conferențelor Sîmbăta trecută, sub presidenția regelui Carol. Mai întăiu dl secretar G. Lahovary a făcut darea de seamă anuală despre societate, care e în înaintare. Dintre lucrările sîvîrșite amintește »Dicționarul Basarabici«, apoi »Dicționarul Bucovinei«, care se va tipări în curînd etc. Mai mulți membrii au ținut apoi deosebite conferențe valoroase.

Statua lui Alexandri.

Din Iași se scrie, că statua lui Alexandri va fi gata nu preste mult, așa că desvîlirea ei se va face în Maiu c. Ea va fi așezată în fața teatrului național din Iași.

FOITA.

Lîngă pod și colină.

Novelă populară de I. A. T.

Atanasie Bob acum a treia-oară după miezul nopții s'a trezit din somn. Era acum noaptea a treia de cînd cineva îl deștepta din somn strigîndu-'l pe nume. Era liniște adîncă, toți durmeau, cînd de-odată după miezul nopții se auzi la fereastră un glas străin și mînios zicînd:

— Ai grije Atanasie Bob!

În noaptea dintăiu Bob se puse pe marginea patului și asculta cu băgare de seamă glasul străinului, ce-'l amenința.

Glasul străinului nu se mai repeta, ci vîntu lin, care sufla clătînd crengile nucului de sub fereastră 'i-se părea că tot numele lui îl agrăiește. Să uită însă cu atențiune la temea lui că oare nu e trează ori n'a auzit ea strigînd, dar' vede că dînsa doarme liniștită.

— Rău am visat cugetă întru-sine, culcîndu-se de nou și adormind.

În noaptea viitoare însă ear' îl deșteaptă glasul din somn zicînd:

— Ai grije Atanasie Bob!

Ce sfînt poate să fie, zicea întru-sine Atanasie; acest lucru nu poate să fie glumă. Tot am auzit, că dacă omul se culcă cu stomacul plin, visează cu duhuri rele, de cari te umple și groaza. Totuși omul de două-ori una după alta se viseze de aceste și după fiecare mează-noapte se audă strigînd numele lui, e un lucru prea prost și ciudat.

Cîtva timp stătî liniștit în patul lui perdut pe gînduri. Crengile nucului și acum se clătinau lin și nimic nu turbura liniștea nopții.

E bine că barem Maria nu știe de visul meu cel prost, își gîndi el și se culcă.

În noaptea următoare a treia-oară glasul străin îl striga pe nume, deșteptîndu-'l din somn și zicînd:

— Ai grije Atanasie Bob!

Omul nostru își puse în cuget, că nu va lăsa treaba în atîta ci va căuta să afle capătul acestei comedii. Nici nu stete pe cugete, ci sări iute din pat, își luă pușca și eși

afară încet, ca nu cumva să 'i-se trezesacă femeia,

Atanasie Bob era un polițist comunal om de omenie și sîrguincios. N'a știut ce e frica, în strigoi și duhuri rele nici-cînd n'a crezut.

De-odată însă îi vine în minte, că doar' ceva pretini sau feciori tac cu el glumă, căci feciorii multe glume proaste au, mai ales cînd se află la voie bună.

Fără nici o frică ese în curte, căută jur împrejur, dar' nu vede nici un suflet de om. Era noapte tîrziu, se vedea însă ca ziua, căci noaptea era luminată de luna și stelele frumoase.

— Ah! ce măgar prost sînt și eu, zicea întru sine, cum un vis prost mă scoate din fire.

El caută prin curte, grădină și pe după casă. Nu zări suflet de om nicăiri. Numai un biet cocoș ce se spărie de dînsul începî să cânte de ziua deși era la miez de noapte. Altceva nu s'a întemplat. (Va urma).

Plantații de sălci.

Bărăganul este un șes mare în Ialomița, înspre Călărași. Între lucrările mai mari din partea statului va fi și facerea de plantații mari pe acest șes, băntuit adese de vânturi.

În privința aceasta se scrie, că serviciul silvic din ministerul domeniilor va face în curând plantațiuni întinse de sălcâmi pe Bărăgan, plantând de o parte și de alta a liniei ferate în scopul de a micșora puterea vântului care suflă mai cu seamă dela mează-noapte.

Pentru aceste lucrări se știe că s'a destinat suma de 100.000 lei din banii întrecători ai anului 1903—1904.

† Ioan Pop Reteganul.

La încheierea foaiei primim trista știre, că vrednicul scriitor popular al nostru, Ioan Pop Reteganul a răposat subit în 3 l. c. în Reteag. Literatura populară a pierdut pe unul din cei mai harnici și buni cultivatori ai ei.

DIN LUME.

Afară de războiul ruso-japonez, întâmplarea cea mai însemnată din lumea mare este călătoria împăratului Wilhelm în Maroc, cu care ne ocupăm în alt loc al foaiei noastre. Aci adăugăm știrea mai nouă, sosită din Londra, că pentru regularea atacerii cu Marocul se va convoca la Madrid o conferință. În afacerea Marocului a mai fost o conferință la Madrid, în 1880.

În Rusia continuă mișcările revoluționare în deosebite părți.

În Creta răscoala se răspândește.

În Rusia.

În Rusia se continuă atât răscoalele țărănilor, cât și atentatele cu bombe.

O periculoasă răscoală de țărani s'a iscat în ținutul Gori. Țărani atacă pe proprietari și jeluiesc. În ziua de 27 Martie mai multe mii de țărani purtând steaguri roșii, au mers pe străzile orașului Gori jefuind prăvăliile. O patrulă a fost încunjurată de țărani, cari s'au încercat să ia armele soldaților. Aceștia au tras asupra mulțimei, 6 oameni au fost răniți, și 1 ucis.

Mare este pericolul în provinciile Baltice, unde se așteaptă în tot minutul izbucnirea răscoalei. În orașul Reval sunt concentrate mari trupe de căzaci, fiindcă se crede, că de aici se va începe răscoala.

În Varșovia un necunoscut a puscat asupra comisariatului de poliție Sarana, rănindu-l. În Lodz, un oraș industrial în Polonia, a fost greu rănit cu o bombă căpitanul de poliție Sabanovici. În toate părțile se fac numeroase arestări.

Creta.

În Creta răscoala pentru unirea insulei cu Grecia ia întindere tot mai mare: Numărul răsculaților este de 25 mii. Guvernul Greciei e împotriva mișcării, ceea-ce a și făcut cunoscut marilor puteri.

Știri mărunte.

În Arabia s'a răsculat de mai mult timp câteva seminții arabe împotriva stăpânirii turcești. Vești sosite la Constantinopol spun, că răscoala ia întindere tot mai mare.

Ministrul de războiu al Chinei s'a apucat cu mare zel de organizarea oastei chineze în întreaga împărăție, după sistem european. Instructorii sunt toți Japonezi.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

De pe câmpul de războiu sunt puține știri. Japonezii înaintează, făcând mari încunjurări.

Zilele aceste s'au răspândit știri despre pace, dar' aceste în mare parte se desmint, ear' cele două puteri fac întinse pregătiri pentru continuarea războiului.

Retragerea Rușilor.

Rușii se retrag de preste tot locul dinaintea Japonezilor. Aceștia au ocupat localitatea Sungceng fără luptă. Linevici numai mai târziu va da pept cu dușmanul.

Pregătiri.

Statul maior din Petersburg trimite uriașe cantități de muniții pe câmpul de războiu. Trupele din Asia vor fi întregite cu soldați din serviciul activ și nu cu rezerviști. — Japonia a trimis un nou corp de armată pe câmpul de războiu.

Perderile Rușilor.

După datele oficiale în 14 luni ale războiului Rușii au pierdut 435 de mii de soldați: morți, răniți, prizonieri și dispăruți. Spesele de războiu se urcă preste 5 miliarde de franci. Linevici are acum 300 mii de soldați.

Serate de-ale meseriașilor români.

Causa meseriașilor noștri, multumită desinteresării unor bărbați de inimă, de un timp încoaci, ocupă tot mai mult teren. Sămânța aruncată, produceva în scurtă vreme roadele sale binecuvântate și cei cari de problemă și-au luat de a sacrifica din puterile lor intelectuale pe altarul acestei sfinte cauze, afla-vor răsplata binemeritată a muncii lor. Că ce se face pe acest teren și cum se lucrează în cauză, aflam bogate date la ședința literară a 3 a, ținută la 30 Martie n. c., în localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«. Această Reuniune urmărește toate mișcările, adună la un loc tot ce se scrie și se face pentru meseriașii noștri de pretutindenea. Acestea știute, m'am grăbit să asist și eu la ședința pomenită. Cele 3 zile ale Reuniunii erau tixite de public; au asistat cam 130 persoane, de toate pozițiile și de toate vârstele. Ședința însăși a decurs în mod sărbătoresc și din tot ce am auzit și am văzut folos am tras și mi-se spunea, că tot astfel se întâmplă în tot decursul anului. Dovadă această despre iubirea frățescă și încrederea, ce se sălășluiește în inimilor celor, cari nu din interes personal și material țin a se aduna odată în lună la această sărbătoare a Reuniunii.

Președintele Reuniunii, dl *Vic. Tordășianu*, cu oare-care multumire sufletească a relatat în bucurătorul fapt, că unul dintre vechii membri ai Reuniunii, dl *George Să-ărman*, până aci sodal pantofar, cu ziua de poimâne (1 Apr. n.) își va deschide etablismentul propriu și astfel va spori cu una firmele destul de dese ale măestrilor noștri din Sibiu. Măestrii pantofari: *Const. Dragoș*, frații *Măhățanu*, *I. Bologa*, *Emil Vintilă* etc.; măestrii cismari: *Vasile Ban*, *Zah. Aron*, *Teodor Moldovan*, *Izidor Grindean*, *Ioan Baci*, *Nic. Domnariu* etc.; măestrii franzelari: frații *Stefan*, *Petru* și *Zaharie Moga*; măestrii măsari: *Emil Petruș*, *I. Pop dan*, *Salamon* etc.; măestrii croitori: *Forea Crucia*, *I. Pârâu*, *I. Petra cu*, *M. Snu* etc. măestrul compactor *Petru Ilieș*; măestrul

faur *Alex. Nemeș*, măestrul lustritor *G. Bendorfean*, jococarii *Savu Văcariu* și *I. Dușe*; măestrii pardositori: *Iosif Marcu*, *Lugoșanu* etc. tapersierul *Nic. Marcu*, lăcătușul *Erem. Purece*, barbierele *I. Roman*, rotarul *Iac. Marchiș* și alții, în total aproape 100 măestri, zice dl *Tordășianu*, un bun coleg găsi vor în fratele lor mai tinăr *G. Să-ărman*. (Va urma.)

Adunarea generală a „Albinei”.

— Impărțirea sumei pentru scopuri culturale. — Sibiu, 30 Martie 1905.

În legătură cu corespondența mea publicată în numărul trecut aduc la cunoștința generală și modalitatea distribuirii sumei de binefacere de 16.000 cor. amintită în nrul trecut.

Primindu-se propunerea direcțiunii cuprinsă în raportul său, s'a dat:

1. Mesei studenților rom. dela școalele medii din Sibiu . . . . . 6000 cor.
2. Fondului de edificare a bisericii catedrale rom. gr. or. din Sibiu, din 10.000 cor. rata III. de . . . . . 3000 "
3. »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român în scopul școalei civile de fete . . . . . 2000 "
4. Școalei reuniunii femeilor române din Sibiu . . . . . 600 "
5. Internatului reuniunii femeilor rom. din Brașov . . . . . 400 "
6. Societății universitarilor »România Jună« din Viena . . . . . 200 "
7. Societății universitarilor »Petru Maior« din Budapesta . . . . . 200 "
8. Mesei unversitariilor români din Cluj . . . . . 200 "
9. Soc. academice »Carmen Sylva« din Graț . . . . . 100 "
10. Alumneului român din Timișoara . . . . . 200 "
11. Internatului studenților gr. or. dela gimnasiul gr. cat. din Beiuș . . . . . 200 "
12. Studenților morboși de la școalele medii române gr. or. din Brașov . . . . . 200 "
13. Studenților morboși de la școalele medii rom. gr. cat. din Blaj . . . . . 200 "
14. Studenților morboși de la gimnasiul inf. român gr. or. din Brad . . . . . 200 "
15. Reuniunii române de muzică din Sibiu . . . . . 200 "
16. Reuniunii române de muzică din Brașov . . . . . 200 "
17. Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului din Sibiu . . . . . 200 "
18. Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului din Brașov . . . . . 100 "
19. »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului« . . . . . 200 "
20. »Reuniunii igienice din Sibiu« . . . . . 100 "
21. Gremiului comercial din Sibiu . . . . . 100 "

Transport . 14.800 cor.

	Transport .	14.800 cor.
22.	»Reuniunii sodalilor români din Sibiu» pentru fondul mesei comune al învățăcelilor .	100 «
23.	Asoc. pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români din Brașov	200 »
24.	Pompierilor voluntari din Sibiu	100 «
25.	Incendiștilor din Topârcea (comitatul Sibiiului)	200 «
26.	Incendiștilor din Câmpeni (comitatul Turda-Arieș)	200 «
27.	La dispoziția direcțiunii »Albinei«	800 «
	cu totul .	16.400 cor.

La aceste frumoase dăruiri numai atâta observăm, că suma dăruită mesei învățăcelilor de meserie ne pare prea mică, în măsură cu celelalte, dar' nă-nedăjdum, că în viitor se va da mai multă atenție acestui binefăcător așezământ.

Scrisori pedagogice.

IX.

Stimate prietene!

În viața țărânilor noastre ardelenști există tel și fel de modalități de a îmbăta lumea cu tot felul de sucituri, ca apoi sub masca bunății, a legăturilor, ori a poziției să seduci pe acela, căruia te prefaci, că-i voești binele.

Noi, Ardelenii, avem ambiția de-a fi ținuți și astăzi de aceia din sânul cărora au eșit cei mai buni, mai drepti, și mai cinstiți, cari pe unde au ajuns au format aluatul cel bun. Vor fi nu-i vorba și excepții, că »nu-i pădure fără uscături«. În majoritatea cazurilor însă nu admit și dacă frații de dincolo ne zic la toți ungureni, dovedesc numai, că de binele ce l-au dus noi României și continuăm a-l duce în țeara românească uită și ne scot ochii numai cu cei răi. Chiar și cei răi ai noștri sunt departe de drojdia, care copleșește mult puțin clasa lor socială.

Dar' ad. rem.

Voiu vorbi în aceasta o scrisoare numai și numai de înșelăciunea, ce o comit tutorii față cu orfanii încredințați tutelei lor.

Rămân copiii orfani de tată și mamă, cel mai aproape neam e prins de tutor al lor. Din întâmplare a rămas ceva avere. Datorința tutorelui este ca să îngrijească de subsistența materială a orfanilor și de creșterea lor morală. El însă ce face. De copii nu se interesează de fel. Bietii neglijanți și părăsiți de toți sunt siliți să se facă slujitori la alții și astfel averea rămâne în grija tutorelui. Cum o grijește acesta se vede, după un an doi. Casa se dărăpănează, șurile, șoproanele etc. sunt lăsate în știrea tatălui și apoi după câțiva ani sânt supuse toate pieririi și pierzării.

Când orfanii au devenit majori, se trezesc cu o bună parte a averii prăpădite. La oficiul orfanal se acopere toată treaba așa de bine, încât în casa orfanală rar când află ceva agonisit pentru bieții orfani. De cele mai multe-ori însă le pare bine, dacă găsesc pământurile neîncărcate cu datorii sub cine ști ee pretexte.

În amănunte nu mă estind, căci scopul meu este de-a daschide ochii preoțimei și învățătorimeii noastre asupra acestui rău și în

consecvență a folosi toate ocaziile pentru a face să se delature acest procedeu imoral din sânul poporului nostru. Special învățătorii în școală să combată relele, când se ivesc ocazii în cursul instrucției sau în viața școlară. Ear' preoții noștri să pot folosi în predici de atari exemple și a le combate cu toată tăria sufletească și cu toată devoțiunea preoțească. Apoi în actul spovedaniei să se întrepună pentru a îndrepta individual, pe cel-ce greșește în casuri concrete.

Numai astfel lucrând vom putea să îmbunătățim starea morală a țărânilor noastre. Aceasta este fundamentul, pe care să razimă tot edificiul vieții noastre culturale naționale.

Pe ea să o îndreptăm; pe ea să o instruiam; de ea să grijim, căci numai prin ea a trăit și va trăi nația românească.

Noi, așa. numiții inteligenți, avem stricta datorință de-a grijă să nu se stingă focul sacru de pe vatra țărânului român, ca astfel toți fii neamului nostru să se înălzească de duhul dreptății, cinstei și omeniei, căci numai atunci și earăși atunci se va mântui neamul nostru de valorile cutropitoare străine de ființa și firea noastră.

Așa să ne ajute Dumnezeu, precum vom lucra, ca acest neam mare, tare, puternic să se facă, și a lui menire istorică să se ridice!

Dr. Petru Span.

O crimă înfiorătoare.

Sângeorgiul-rom. 22 Martie c.
(Urmare și fine).

În noaptea de 13 Martie l. c, mâinile unor mișei fără suflet, desbrăcați de orice sentiment omenesc și fără D-zeu, rupând incuietorile ușilor, a năvălit în casa Anei Garabeth cu gândul spurcat de a o omori și jeful.

Planul acesta l-au și dus în îndeplinire dar' numai în parte, căci după ce tâlharii au stins viața acestei nevinovate și fericite bătrâne, au început a răscoll casa, căutând după bani, dar' înzădar le-a fost osteneala căci nu i-au aflat.

Banii s'au aflat după înmormântare.

Cel dintâiu care a observat și a dat de știre a fost neguțătorul Karacsonyi András. Acesta însoțit de notarul comunal T. Martian, de primarul I. Măriuş și încă de vre-o doi oameni au intrat în casă aflând ușile larg deschise, cu incuietorile stricate, în casă toate în neorânduială și pe victima moartă.

Fiind lucrul suspect, primăria comunală a făcut arătare la forurile competente judecătorești și la gendarmerie. În urma acestor arătări tribunalul din Bistrița a trimis comisie la fața locului compusă din Gróf Lazar, procuror, Bisze jude investigator, apoi Haiman și Budaker ca medici, Keresteș ca scriitor și un ajutor medicilor.

Făcându-se autopsia moartei s'a constatat moarte silnică și anume prin înădușire.

S'a pornit cercetare. S'au făcut arestări și anume: În 15 l. c. poliția din Bistrița a arestat pe Paramon Neamț și soția sa, în 17 l. c. gendarmeria din Sângeorgiul-român a arestat pe Clement Partene. Ambii aceștia au fost escortați la Bistrița. Nu se știe

cu siguranță că ei sânt vinovații sau nu căci D-zeu ferească, — la casuri de acestea se vorbesc multe de toate.*) Cu toate acestea cercetarea continuă. D-zeu a tot știitorul nu va lăsa pe cei răi nedescoperiți, ci îi va da pe mâna judecătorilor, ca astfel să-și iee pedeapsa și aici pe pământ.

Inmormântarea defunctei s'a celebrat cu multă pompă Joi în 16 l. c. fiind prezenți mulțime mare de popor și rudeni a răpausatei.

Ceremonialul s'a săvârșit primădată în casa defunctei de preotul romano-catolic din Rodna-Veche, ear' în biserică de preotul local Aurel Chintean. Pe drum, în biserică și la groapă a cântat corul sub conducerea învățătorului Iustin Sohorca. Școlarii în semn de recunoștință au fost și ei de față conduși de învățătorii Vartoloșorobetea și Teodor Jepurean.

Și s'a dus dintre noi sufletul cel nobil și bun silit de nește mâni păcătoase.

Nemernici și bătuții de D-zeu prin fapta lor au stins viața trupească a mult regretatei Ana Garabeth, dar' sufletul său trăește și acum își ia răsplata cuvenită pentru virtuțile sale.

Amintirea, iubirea și recunoștința față de ea trăește și va trăi pururea în inimile oamenilor de bine din această comună. Ori-când și ori-unde în rugăciunile lor va fi amintită și ea bărăm cu un: »D-zeu s'o ierte și s'o odihnească în pace«.

— Sob. —

Abonament nou la „Foaia Poporului“.

Ca și în anii trecuți, și acum deschidem cu 1 Aprilie c. un nou abonament la „Foaia Poporului“, anume pe un pătrar de an și pe o jumătate de an. Aceasta este o înlesnire pentru acei onorați cetitori, cari n'au abonat foaia la Anul Nou, dar' voiesc să o aibă acum și-i rugăm să se folosească de această înlesnire.

Abonamentul e ca și până acum foarte ieftin, anume:

Pe un pătrar de an (lunile Aprilie—Maiu—Iunie) 1 coroană.

Pe o jumătate de an (lunile Aprilie—Septemvrie) 2 coroane.

„Foaia Poporului“ va apărea ca și până acum, împodobită cu frumoase ilustrații, cu cuprins bogat și felurit, făcut anume pentru trebuințele oamenilor dela țeară. Ea este cea mai ieftină foaie românească și corespunzătoare iubitorului nostru popor.

Abonații vechi sânt rugați la renoirea abonamentului a scrie pe avisul, cu care trimit banii, numărul de pe fașia, sub care primesc foaia.

*) Deținuții, com ni-să scrie în urtă nepunându-se dovedii vinovăția, au fost liberi.

PARTEA ECONOMICĂ.

Valoarea gunoiului.

(Urmare și fine).

Afară de gunoaiele provenite dela animalele de casă, în economiile mai mari se mai întrebuițtează încă și fecaliile (balegile) omenesti, cari conțin câte 7% azot, câte 3% acid fostoric și 2% cenușă. Dar' aceste nu se pot întrebuița decât amestecate cu alte gunoaie sau materii, fiindcă au un miros nesuferibil.

În economiile mai mari se mai întrebuițtează încă un fel de gunoiu numit »compost« dela cuvântul compus, fiindcă acela se compune din tot felul de rămășițe, ce se produc în enomie, precum: păr, lână, piele, unghii, pleavă, burueni, gunoiul din casă, trupuri de animale, cari nu au perit de oare-care boală lipicioasă ș. a.

Compostul trebuie ținut în necurmată umezală. Spre scopul acesta se udă mereu cu must de gunoiu sau în lipsa acestuia cu apă sau zăpadă. După un an, fiind compostul bine îngrijit, se dobește așa de tare, încât singuraticile rămășițe nu se mai pot distinge unele de altele, ci toate formează un gunoiu negru-brunet, care apoi se poate întrebuița la gunoiera locurilor arătoare, dar' mai cu seamă la a fânătelor naturale. Mai înainte de un an, nu prea e cu cale a folosi compostul, de oare-ce se mai pot afla în el sămânțe de burueni, cari încă nu s'au dobit de ajuns și astfel pot se resară din nou pe locul unde a fost transportat compostul.

În economiile mai mari, pe locurile îndepărtate, unde adecă nu se poate transporta gunoiul, din cauza depărtării sau a greutatei, se mai întrebuițtează încă și gunoiul verde, care se produce prin sămânțarea unor plante cu foile late și stufoase, precum sânt: mazăricea, spergula, hrișca, rașița, ridichea ș. a.

Plantele numite se cultivă ca și celelalte sămânțuri, ear' când au ajuns

timpul înfloritului, se calcă la pământ cu tăvălugul, sau în lipsa acestuia cu grapa întoarsă, ear' după aceea pământul se ară ceva mai pe deasupra, ca adecă plantele numite să se poată putrezi și dobi acolo în pământ. La patru-cinci săptămâni după aratul dintău, pământul se ară de a doua oră la o adăncime normală, ear' pe toamnă apoi se poate sămânța cu oare care sămânță de toamnă. De sine se înțelege, că gunoiul verde se poate întrebuița numai în câmpurile comasate.

Economii aceia, cari au bunul obicei de a ara miriștile peste vară sau pe toamnă, sigur că vor fi băgat de seamă, sau că sămânțatura sau plantele de săpă, cari se cultivă după miriști se fac mai bune ca în pământurile acelea, în cari miriștea să ară numai primăvara, când adecă numai are nici un fel de iarbă pe ea, ba chiar și aceea s'a dobit la suprafața pământului. Aceasta provine de acolo, că materia organică, adecă azotul, care se află în organele miriștei și ale plantelor crescute în aceea, se putrezesc în pământ și apoi formează acolo azot, care este de neapărată trebuință la nutrirea plantelor.

Am zis mai sus, că plantele ca se poată crește au lipsă de 14 materii. Dar' nu de toate au lipsă într'o formă. Cele mai neapărat de lipsă materii pentru nutrirea plantelor sânt: azotul, cenușa și fosforul. Azotul se compune din aerul atmosferic și se află mai cu seamă în organele plantelor: frunze, paie și cotoare, cenușa se formează din pământ și din plantele, cari se ard pe acela, ear' fostorul sau grăsimea se formează din gunoiul vitelor și alte îngrășăminte, cari se pun pe pământ.

Precum e soiul pământului așa și se pune și gunoiul. Astfel în pământurile mai lutoase, îndesate și reci se pune un gunoiu mai păios și mai puțin dobit, ca dobirea lui să se mai poată continua încă și în acela, ear' în cele mai năsiptoase se pune un gunoiu mai păios și mai puțin dobit, care să se poată mai curând descompune și intrupa cu pământul gunoit.

Cantitatea sau greutatea, ce trebuie pusă pe un agru să deosebește după calitatea aceluia. Astfel pentru o gunoie bună se socotesc pentru un juger de regulă câte 120—130 măji metrice, pentru una mijlocie 80—100 m. m., ear' pentru o gunoie mai slabă câte 50—70 m. m.

Din gunoiul dus pe locuri se consumă în anul prim c'am jumătate, în anul al doilea un pătrar, ear' în cei următori restul. După patru ani nu se mai simte nici un efect al gunoiului.

Gunoaiele înșirate până aci se numesc gunoaie absolute sau naturale, fiindcă ele conțin toate materiile nutritoare, de cari plantele au neapărată trebuință pentru creșterea și dezvoltarea lor. Afară de acestea să mai află încă și așa numitele gunoaie relative, comerciale sau industriale, fiindcă acele obvin mai cu seamă în comerț sau neguțatorie.

Între gunoaiele comerciale să numără salitra de Chili, care să aduce din America-de-sud, unde să găsește în pământ și este un fel de sare albă, care conține până la 15% azot curat. Salitra de Chili deși grăbește tare creșterea și dezvoltarea foilor și a paiului, nu să prea recomandă, fiindcă cu aceea creștere grabnică nu prea poate ținea pas și înlemnirea paiului, (celulosei) și astfel holdele gunoite cu acest gunoiu, în cele mai multe casuri cad și rămân cu grăunțele mici și pipernicite. Afară de aceea pământul încă nu o prea absoarbe și astfel rămânând timp mai îndelungat la suprafața pământului se spală curând de ploii.

Guano este un cuvânt spaniol și atâta însemnează cât gunoiu, și anume un fel de gunoiu, care provine din găinațul pasărilor sau corpurile moarte ale pasărilor, cari petrec în unele insule, unde nu plouă de loc. Cel mai însemnat gunoiu de felul acesta, a fost cel aflat pe coastele Peruviului, numit: guano de Peru, care conținea până la 16% azot, dar' astăzi s'a isprăvit cu totul. Ce e drept și astăzi să mai vinde în comerț asemenea guano, dar' acela e adus de pe alte insule și astfel e foarte sărac în azot.

VESELIA

— Foița glumească a »Foi Poporului«. —

De ce nu mânâncă Jidovii prescură sfințită?

— Credință populară. —

Să zice, că în un oraș o femeie creștină negăsind nici un mijloc de a-și plăti datoria la un jidan, care îi împrumutase niște bani, să angajă după stăruințele ce-i făcu acesta, a-i aduce femeia o prescură sfințită. Îndată ce a avu Jidovul prescura, zise:

»Să ved acum dacă acesta este corpul lui Isus Christos, după-cum zic creștinii«. Și îndată punând prescura pe o ladă, o lovî cu mai multe lovituri de cuțt. Deodată vede eșind din ea sânge ca dintr'un trup plin de vieață. Spăimântat de aceasta, chemă pe femeia și copiii săi, cari stătură încremîniți văzând această minune. În loc însă de-a în-

ceta, cu loviturile Jidanul luă un cuiu cu care străpunse stânta prescură. Sângele continua a curge. Femeia ce aduse prescura să îndepărtă de acolo înspăimântată de minunea ce văzuse.

De atunci Jidovii nu mai mânâncă prescură sfințită.

Nicolae Hamsea, inv.

Patruzeci.

Era vecin un Român cu un Evren evlavios și cum amândoi țineau la legea lor, de câte-ori să întâlneau să încingea între ei mare zarvă, de oare-ce fiecare ținea că legea lui e mai bună, mai sfântă.

— Ce? zise odată Românul, știi tu Iuda, că eu am sfinți cât frunză și earbă...

— Prea puțin — să grăbi să strige Evreul, prra puțin, eu am mai mulți ca dumita, eu am sfinți chit nisipu mării.

Din vorbă în vorbă în vorbă în sfârșit să hotărîră să facă rămășag, așa că fiecare

să-și spună sfinții și de câte-ori spune unu câte un sfânt sau doi, să smulgă tot atâtea fire din barba soțului său.

Zis și făcut! Românul începî:

— Sfântul George — și smulse un păr din barba Evreului.

— Avram — grăi Evreul și să grăbi și el cu smulsul.

— Petru și Pavel — strigă Românul și țîștii doi peri fură scoși din barba Evreului.

— Moise și Isaac — sbieră la rindul său Evreul și smulge doi peri dela Român.

— Trei sfinți: Vasile, Grigore și Ioan — zice Românul nerăbdător și în barba Evreului erau mai puțin cu trei peri.

— Misael-cel-mare, Anemia și sfântul Azaria — strigă Evreul și-și face isprava cu smulsul.

— Patruzeci de sfinți — sbieră Românul, pierzându-și răbdarea și smulse cu putere toată barba Evreului...

Gunoii de lilieci, dacă nu e ajuns de ploaie încă conține câte 8% azot. Acela se adună și la noi pe unele locuri din anumite peșteri de sub pământ și apoi se gunoiesc pământurile cu el.

În Norvegia, unde se prind cele mai multe heringe și alți pești de mare, se formează din rămășițele acelor, și anume: din cap, solzi, mațe, aripi ș. a. un strat de gunoiu destul de gros pe țărmurile mării, numit guano de pește, care încă e foarte bun pentru gunoii pământurilor sărace, de oare-ce conține până la 9% azot.

Afară de aceste gunoaie se mai întrebunțează în economiile mai mari, varul, făina provenită din oase, sgura de fer, numită și sgura lui Tomas, cenușa de lemn și de cărbuni de piatră, funinginea, sarea, gipsul ș. a.

Să nu ne prea mirăm deci, când vedem, că în economiile mai mari, pe lângă gunoiul animalelor de casă, se mai întrebunțează și alte gunoaie mai mărunte, ca făina, pentru gunoiul pământului. Așa s'a întâmplat la început și cu deosebitele mașini și unelte economice! Mai întâiu în economiile cele mari s'au născocit și întrebunțat și numai după-ce s'a convins și micul econom, că acelea sunt mai bune și mai spornice, ca cele vechi, le-a introdus și el în mica sa economie. Așa se va întâmpla de sigur și cu întrebunțarea deosebitelor gunoaie.

Până-când deci nu ne vom convinge, că gunoaiele comerciale sunt mai bune ca ale animalelor noastre de casă, până atunci se nu le întrebunțăm; se nu le întrebunțăm cu atâta mai vârtos, cu cât acelea costă bani, ear' micul nostru econom, în ani răi ca și acesta, nu prea dispune de bani, de a-i mai da chiar și pentru gunoiu, pe care îl poate produce pe nimic dela animalele sale de casă.

Ioan Georgescu.

Veste bună pentru plugari.

Am dat veste (în nr. 6 a. c. și în alți nri.), că din partea regelui Italiei s'a pornit o mișcare pentru a întemeia un așezământ de însemnătate pentru

economi, anume un așezământ internațional de agricultură, care are menirea a face mari servicii celor ce se ocupă cu lucrarea pământului.

Eată ce scrie în foaia »Albina« despre acest așezământ d-na Sofia Nădejde din București:

Multe nevoi și pacoști sunt încă pe agricultorii! Dar' ormenii învățați și cumiți caută toate chipurile să le împuțineze, de oare-ce firea omului e să nisuească mereu spre mai bine.

Între acestea e și răul nemărginit de care snfere agricultorul mare și mic, că seamănă grâu, cucuruz, ori orz, așa în bobote, neștiind care o să aibă mai multă căutare în piață, căci de vândut, vând chiar cu ochii legați, nimeni nu le ține seamă cât îi costă grâul ori cucuruzul, ci le spune scurt că așa se vinde. Acuma nu vine Turcul să hotărască prețul și se iz marța cu de-asila, ci Turcul e samsarul ori precupețul, mijlocitor între agricultor și capitalistul cu bani. Așa, că mai tot ce-ar trebui să câștige agricultorul merge în punga celor cari nu ară, nu seamănă ci numai adună.

Ei n'au grijă de grindină ori secetă, ci când sunt pânele gata, strînse, pot da banul fără primejdie de-a păgubi. Și nu se mulțumesc cu puțin, ei caută, prin tot soiul de vicisuguri, a lua recolțele țărilor pe cât mai puțin. Dinșii sunt iscusiți, au legături în toate țările din lume, fiind înțeleși, când se coboare și când se urce prețul. Dinșii știu în cari țări s'au făcut bucatele și unde nu.

E lucru cunoscut, că după secerarea grâului, agricultorii mari și mici au nevoie să-l vândă ca să-și prindă nevoile. În apropiere de acest timp jurnalele sunt pline cu vești, de prin America și alte părți de lume, că pe acolo s'au făcut recolte bogate, că nu le mai pot oamenii dovedi cu adunatul! În altă zi vine vestea, că la Hamburg și în alte scheli, grâul se vinde cu preț jos de tot. Și chiar se vinde aievea, fiindcă negustorii mari coboară anume prețul. În șchelele dela Brăila și Galați prețurile nu pot să fie mai sus, căci și negustorii de aci mai ades sunt înțeleși cu cei mari din lume. Și nici nu s'ar putea altfel, fiindcă nimeni nu ar cumpăra la șchelele noastre găsind aiurea mai ieftin. Bieții agricultori oltează amar, fac socoteli și ved, că adese-ori prețurile sunt atât de joase, că abia li-se acoper cheltuielile! Inzadar se vaită ei zicând: Rău de se face, rău de nu se face.

Dacă dă Dumnezeu pâne multă, nu-i preț; dacă nu se face, e rău. Cum o întoarnă bietul agricultor, tot rău! Aceasta o zice agricultorul mare, care cetește gazete și vede, că prețul a scăzut. Stă omul la gânduri: să vândă, nu-i ese câștig; să nu vândă, se teme: de pretutindene i-se vestește, că prețul o să se coboare. Mai rău e, că nevoia îl strânge de gât, îi trebuie omului bani! Atunci desnădăjduit, vinde cu un câștig de nimic. Și până vinde unul e greu, pe urmă vestea se lățește și vând mai toți.

Dar' ce se mai zicem de bietul țăran, care știe și mai puțin ce-i pe lume, și pe care-l înșală nu samsarii mari, dar' precupeții, cari și ei trebuie să câștige, trecând pânea la cea mai mari.

(Va urma.)

Un izvor sigur de înavuțire

sau
Stupăritul:

de
George Malcan, invățător.

Iubiți poporeni!

Dacă de alte-ori ați fost curioși a ști despre ce voiam a vă vorbi, cu atât mai vârtos acuși aveți toată dreptatea a fi curioși!... Căci de astă-dată în adevăr am să vă vorbesc despre lucruri, cari vrând, nevrând te fac a fi curios spre a le ști.

Anume mi-am pus de gând ca de astă dată să vă atrag atențiunea asupra unui orașel tare minunat în felul său; mai bine zis asupra mulțimei locuitorilor acelu orașel... Poate puțin dintre D-voastră a văzut vre-un oraș închis jur-împrejur cu ziduri mărețe, așa precum e orașul despre care voesc eu a vă vorbi.. Orașelul meu are peste 4—5 mii locuitori, cari altă meserie n'au decât vecinic zidesc la case și își adună hrană ca să trăiască. Partea cea mai mare a locuitorilor sunt niște harnici muncitori, o altă parte nu lucră nimic — sunt domni — ei trăiesc cu mult mai bine ca domnii noștri. Numai atâta e rău că vieța li-e scurtă de tot, abia numai de câteva lumi. Peste toți mai mare e o femeie cui îi zic ei regină, dar' mai bine i-ar zice mamă, căci toți îi sunt fii, de oare-ce singura prăsește miile de locuitori ai întregului oraș.

Poesii populare.

Din Vucovul-de-jos (Bucovina).

Culese de Dorostelu Chifan, agricultor.

Frunză verde bob de linte
Descunună-mă părinte,
Descunună-mă 'napoi
'Ti-a da tuta șese boi,
De 'mi-ar da și doisprezece
Cununia-'i mare lege.
Cununia-'n mân' la mine
Ochi-o fost în cap la tine,
Plânge-'ți ochi și lăcrămași
Că voi sînțeți vinovați,
Nu cătați că ce luați.

Cel-ce strică dragostea
Să se uște ca iarba
Ca iarba cea di-'n polog,
Că dragostea-'i mare foc.

Frunză verde de dudău
De jalea traiului meu,
Plâng pietrile pe părau,
De jalea vieții mele,
Plâng pietrile pe vârșele.

Măi bădiță, cânioare
Cât a fost vara de mare,
Tot ai zis că 'mi-i luare,
Și dac'o venit toamna,
Ai dat mâna cu alta.

Să te duci bădiță, duci
Pân' cei cădea rob la Turci
Cu picioarele-'n butuci
Cu mânille terecate
Cu lanțuri de fier legate.

Să te-'n sori bădiță-'n sori
Să te-'n sori de nouă-ori,
Și să ai nouă feciori,
Și la urmă o copiliță
Să-'ți ducă apă-'n temniță.
Ș'apoi să ști măi bădiță,
Că-i blăstem dela mândruță.

Din Brazova.

Culese de Iosif Tuștean, june.

Frunză verde spic de grâu
Văzu-'i mândra peste riu,
'Și-o cunosc-'i de pe brâu,

Că ea poartă brăul verde
Să-'i fie drag cui o vede.

Frunză verde ca iarba
Zise mândra draga mea
Să mă duc seara la ea
Să mă duc să o sêrut
Ca io să no mai zeuit.

Ce bine 'mi-ar părea mie
Să găsesc pe mândra-'n vie
În via cu strugurii
Unde-'i locul dragostii
De-aș găsi-o eu 'i-aș spune
Cu mine să se cunune,
La o umbriță de lag
Ca să trăim noi cu drag.

De-aș ști cânta ca și cucu
N'aș merge vara la lucru
'Și-aș sbura din pom în pom
Și-aș trăi ca și un domn,
Și-aș sbura din creangă 'n creangă
Pân' la mândra, cari 'mi dragă.

Mi-ați putea ghici acum cum chieamă pe acel orașel și pe locuitorii lui???. Așa-i că nu știți? — și pe mare lăru-mă prind, că unii dintre D-voastră a gustat din ceea-ce agonisesc locuitorii acelui orașel!... Ce bine îi vine celui ce-i găzduște pe acei harnici muncitori!!

Orașelul lor întreg unuia din noi e numai o jucărie în mână și 'l-ar putea lesne lua găsindu-l undeva, dacă locuitorii lui n'ar fi unul fiește care înarmat cu sabie apărându-și moșia... Cum vedeți par'că ei ar fi și soldați!?

— Vreare-ați D-voastră să aveți la curțile D-voastre asemenea orașele! La multe v'ar ajuta locuitorii acestora și în schimb nu cer altă răsplată, decât să le dați adăpost contra vremurilor grele!

Credeți D-voastră, că acei locuitori sunt în stare a vă ajuta și cu bani la multe necasuri, afară că vă dau și autremânt?... Și banii nu vi-i dă pe sametă, nici să li mai reînapoiați ci vi-i dă ca chirie pentru adăpostul ce li-l dați... Și cu cât puteți adăposti mai multe orașele cu astfel de locuitori, cu atât mai mulți bani veți primi și fiecare dă cel puțin 5—10 cor. anual... Nu e greu a ajunge stăpân pe asemenea orașele bogate! Agonisindu-ți odată unul, din acela în tot anul se sporesc câte 2—3.

Știți acum cum numim acele orașele cu locuitorii lor?...

Orașelele sunt stupii.

Zidul măreț jur împrejur e coșnița, casele sunt fagurii: ear' locuitorii s' albinele... Despre cei cari se ocupă cu acest lucru se zice că se ocupă cu stupăritul.

Stupăritul încă e un ram al economiei noastre și încă cel mai folositor, adevărat care pe lângă osteneala puțină ne aduce venit mare.

Nu-mi veți lua în nume de rău dacă cu aceasta ocaziune vă voi spune ce trebuie făcut spre a putea îmbrățișa cu folos acest ram economic.

D-voastră nici nu v'a plesnit prin minte că muscuțele acele mici cari zboară din floare în floare, v'ar putea fi atât de folositoare, precum vă voi arăta eu. Și pentru-că nu v'ați putut închipui acest lucru, nici nu v'ați ocupat cu prăsierea albinelor. Doar ici-colea, câte unul, căruia cine știe cum 'i-a rămas dela părinți vre-unu stup. Și băgata-ți de seauă măcar atât ca aceea nu se lasă — Doamne ferește — de a nu avea stupii... Vedeti!... Ei au gustat folosul lor. Și de să întemplantă la asemenea oameni li-să stinge cu totul seminția albinelor, mereu li auzi: „Imi pare rău lucru mare, că 'mi-ș'au prăpădit stupii.

Cât folos imi aduceau ei, miere destulă pentru mâncare, ceară pentru lumini, ba toamna imi plăteam aproape întregă darea când vindeam câțiva cu câte 8—10 coroane unul.

Asemenea om știe bine folosul lor și tot e atât de lăsător de cu 'ba azi ba mâine imi voi câștiga ear' vre-un stup rămâne așa și fără se bage de seamă din an în an dă îndărăt în economia sa.

(Va urma.)

Aduc viespii vre-un folos?

Dintre multele gănganii, cari zboară toată vara prin jurul nostru, viespile sunt cele mai prigonite. La cel dintăiu zînzăit de viespe fără voie luăm în mână ceva și ne pregătim să lovim. De ce această pornire rea? Pentru-că viespile sunt socotite de toți ca animale vătămătoare — toți cunosc înțepătura lor — și nu s'a găsit nimeni care să fi aflat, că viespile aduc vre-un folos. Dar' adevărat să fie? Nu aduc viespele nici un folos?

O întemplantă ciudată, pe care o povestește un naturalist din țeara Englezească, arată că lucrul nu e așa.

Plimbându-se într'o zi pe câmp, a văzut o mulțime de viespi, cari zăzăiau împrejurul unei cirezi de vaci și de curiozitate s'a apucat să li urmărească. Spre marea lui mirare, a văzut că viespile nu supărau de tel vacile, ci stau împrejurul lor și le păzeau. Când muștele se așezau pe o vacă, atunci viespile se repezeau asupra lor, le prindeau, le rupeau aripelile și picioarele, une-ori chiar capul și le duceau viespi or mici din viespar ca să se hrănească cu ele.

Să putea deosebi cu mare ușurință sborul viespilor cari duceau muștele prinse la viespar, de al celora cari veneau la cireadă spre a se apuca din nou de vânătoare.

O vacă albă era mai ales apărută de viespi. Aceasta din cauză că muștele așezate pe ea se puteau vedea mai ușor, decât cele așezate pe vaci de culori mai întunecate.

Observatorul spune că timp de o jumătate de cias cât a făcut observația, viespile au omorât vre-o 400—500 de muște.

Eată deci că și viespile aduc foloase.

Dacă de acum veți mai auzi ziziitul unci viespi, să nu vă mai pregătiți să o omorâți, căci apărarea vitelor de muște e un serviciu însemnat adus de viespi și dacă nu li-l răsplătim, cel puțin să încetăm de-a le prigoni.

De înțepăturile viespilor să nu vă temeți, căci ele înțepă numai când sunt ațitate.

Ulise, viteazul din Ithaca.

Povestire istorică de **Silvestru Moldovan.**
(Urmare.)

Plecând dela țermurii Troiei, Ulise cu soții și cu corăbiile sale, în număr de 12, fu minat de vânturi la malurile țării Ciconilor. Aici ei dădură de un oraș al acestui popor, pe care îl cuprinseseră, ucizând locuitorii. Dar' pe când erau să plece, încărepați cu prăzi bogate, s'au adunat Ciconii din lăuntrul țării, căți frunză și iarbă și ia-te la luptă băiate! O zi întreagă ținu lupta crâncenă, dar' înspre seară Grecii lui Ulise fură răsbîți de puterea covârșitoare a dușmanilor și numai cu fuga își putură mântul vieața. Că bag seamă și pe vremea aceea fuga era rușinoasă, dar' sănătoasă — vorba Românului pățit.

Ajunși la largul mării, Ulise cu soții săi dădură de o altă pacoste. De-odată cerul se întunecă, acoperit cu nori grei și amenințatori și se iscă un vifor năprasnic, de gândea că lumea întreagă să potopește. Ulise se adăposti cu năile sale lângă un țerm, ear' după două zile, când marea se mai liniști, voină să plece, corăbiile îi fură minate de un vânt puternic, care sufla dela mează-noapte, tot mai departe de patria dorită. Nouă zile fură ei astfel duși fără voie de puterea vântului și în a zecea zi să pomeniră, că au sosit la malul unei țări necunoscute. Era țeara *Lotofagilor*. Poporul Lotofag era un popor blând și iubitor de oaspeți. El se nutrea cu fructele plantei lotus și de aci își și avea numele de Lotofagi, ceea-ce înseamnă „mâncători de lotus“.

Îndată-ce vapoarele se opriră la țerm Ulise trimise trei din soții săi să afle ce soim de oameni trăiesc în aceasta țeară necunoscută? Lotofagii primară foarte prietinoșe pe străini și le dădură să guște din fructele plantei, ce le era mâncarea. Și acum să vedeți d-voastră oameni buni, ce poznă s'a întemplant! Fructele plantei lotus erau mai dulci ca mierea și soții lui Ulise gustând din ele, nu se mai gândeau să se întoarcă la corăbii, din inima lor pieri iubirea de patrie și dorul de căminul părintesc și ar fi rămas buni-bucuroși toată vieața la prietenescul popor al Lotofagilor, să guste din fructele dulci și binecuvântate ale lotosului. Gândeai că aceasta plantă este fărmeacă și nu altceva!

Ulise așteptând de giaba întoarcerii lor, se duse cu mai mulți inși după ei și îi aduse cu sila la corăbii, ear' pe ceilalți soți îi oprî de-a gusta din aceasta plantă ademenitoare și așa plecară în grabă și cu iuteală pe întinsul mare și necunoscut al apelor.

Dar' cele-ce le-a pățit până aci Ulise sunt lucruri mici și neînsemnate față de nenorocirile, ce îl așteptau.

Cum Ulise cu corăbiile sale se rătăci de-a binele, umblând acum pe căi de apă necunoscute, sosi într'un taziu la țeara *Ciclopilor*. Ciclopii erau un popor sălbatic, care trăia fără legi și fără așezăminte, locuind în peșteri de peatră, de cari se aflau foarte multe în țeara lor. Ei aveau mari turme de oi și de capre și nu-și băteau capul cu aratul și sămănatul și cu toate aceste aveau bucate în belșug, lanuri de grâu și de săcară, care creșteau necultivate, și rodea sălbatic și de sine chiar și vița de vie. Așa era de binecuvântată de cătră zoi nemuritori țeara Ciclopilor, dar' cu atât mai groaznici și înfiorători erau pământenii ei, Ciclopii. Aceștia erau niște uriași înalți ca dealurile și cu putere așa de mare, de să jucau cu stâncile de-a svirlitele, cum să joacă copii cu petricelele. Să vede că din neamul lor se va fi tras și vestitul Sfarmă-peatră și soțul-seu Strimbă-lemne și alți uriași de mare nume, despre cari rămas-a veste din poveste, că ar fi vecuit odinioară pe plaiurile noastre.

(Va urma.)

Litere fundamentale

a fundațiunii „Iuliu Bărdossy“ pentru elevii școlii gr.-cat. române din Turda.

(Urmare si fine.)

b) 65% adevărat șezeci-și-cinci procente din venitul anual să se deie pentru procurarea de cărți și recvisite școlare în favorul elevilor eminenți și cu purtare morală bună ai școlii elementare române gr.-cat. din Turda-veche. Spre acest scop învățătorii au de-a recomanda pe calea direcțiunii școlare în tot anul pe elevii, cari vor fi a se premia, comitetului parochial gr.-cat. din Turda-veche și acesta va înainta cu opiniunea sa recomandarea învățătorilor Consistorului Metropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș în Blaj. Cărțile și recvisitele școlare de premiare sunt a să procura pe speșele acestor 65% ale venitulului fundational dela librăria tipografiei seminarului arhidieceșan gr.-cat. din Blaj, si a să trimitte comitetului parochial spre distribuire în natură. Cărțile apărute în tipografia aceasta au să fie preferite. Distribuirea are să se facă în tot anul cu ocaziunea examenului final cu solemnitatea recerută. Directorul școlii are să țină o vorbire ocazională. Direcțiunea institutului de credit și economii este îndreptățită a esmita din sinul său doi membrii spre acest scop, direcțiunea școlii va avea să invite direc-

șinea institutului „Arieșana“, membrii comitetelor parohiale din Turda-veche și nouă și părinții elevilor premiați.

— Despre actul împărțirii premiilor se vede proces verbal, care afară de membrii comitetelor prezenți se va subscrie și de cei doi delegați prezenți ai direcțiunii institutului „Arieșana“.

c) Înmulțându-se cu timpul capitalul fundațional în așa măsură, încât venitele anuale ale fondului vor concede, ea pe lângă procurarea de premii, să mai rămână un rest, din restul acesta au să se provadă elevii de ambele sexe dela școala poporală română gr.-cat. din Turda veche cu rezevisitele școlare și cu manuale necesare, cari tot asemenea ca și cele de sub punct b) sînt a să procura dela librăria tipografiei seminarului arhidieceșan gr.-cat. din Blaj. ear' cu timpul, când fundațiunea și venitele anuale vor concede, elevii numiți sînt a să se proveada cu vestminte, încălțăminte și cu vipt, ear' în urmă să li-se conferească elevilor, cari au frecuat și absolvat aceasta școală, ajutoare spre a îmbrăța și a să pregăti pentru meserii, comerț, artă și farmacie.

d) Manualele și rezevisitele școlare de ajutorare sînt a să procura cu privire la cele amintite în punctul premergător c) pe baza opiniunii comitetului parochial gr.-cat. din Turda-veche, din partea Consistorului arhiepiscopesc gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș și a să trimită spre distribuie în natură aceluși comitet parochial. Despre prevederea elevilor de ambe sexe cu vestminte, încălțăminte, și cu timpul cu vipt, are a să îngrijă comitetul parochial numit, așternând pe calea sa despre toate eroğațiunile rațiuni documentate Consistorului Metropolitan din Blaj. Beneficiarii de ajutoarele numite în punct c) și d) pot fi numai fii parochienilor români gr.-cat. din parochiile: Turda-veche și Turda-nouă.

VII. În cazul când școala poporală română gr.-cat. din Turda-veche își va pierde caracterul ei național confesional, Consistorul Archiepiscopesc va destina venitele de 65% ale fundațiunii pentru ajutorarea determinată în punct. VII. b) c) a fiilor parochienilor rom. gr.-cat. din Turda-veche și nouă, cari vor frecuenta, neavînd școala lor proprie confesională, alte școale din localitate, cu cărți de rugăciuni, manuale de religione și alte trebuințe ale lor.

Acestea litere fundaționale s'au făcut în două exemplare originale, unul s'a dat fundațorului, ear' al doilea să păstrează în arhivul cancelariei metropolitane.

Sibiu, în 4 Februar 1905.

Iulu Bărdosy

inspector reg. școl. comitatens a. d. s.
Nr. 1335—1905

Aprobăm: Blaj, din ședința consistorială ținută în 11 Martie 1905.

L. S.

m. p. Victor Mihály,
metropolitul de Alba-Iulia.

SFATURI.

Comunicate de G. Maican, Inv.

Vrei să faci să taie bine briciul de ras? (ori chiar și alte unelte de tăiat) — pune-l să stea cam o oră într'un amestec de 1 litră apă și 6 grame acid sulfuric, scotându-l șterge-l frumos și netezește-l puțin pe peatra de ascuțit și o să vezi că nu mai ai trebuință de tocilă.

At de curățit sticle cari 'și-au perdut lustru, căpătând un fel de strat nămolos — pune în sticla de curățit bucățele mărunte de cartofi și apă fierbinte scuturând mereu până rămâne sticla curată.

Știri, econ., comer., jurid., industr.

Esamen economic. În 27 Aprilie c. la orele 3 d. a, se va ținea la economia de model a comitatului Sibiu (Piața tîrgului de vite) esamenul teoretic, cu următorul program: Limba maghiară. — Aritmetica și geometria. — Fisica. — Științele elementare din economie de câmp. — Științele speciale din cultura plantelor. — Pomologia. — Științele speciale din cultura și igiena de vite. Cărțile de economie purtate de elevi, caietele lor etc. se espun spre vedere publică.

Urcare de capital. Marea bancă românească „Victoria“ din Arad în adunarea sa generală din anul acesta a hotărît să urce capitalul său dela 600.000 de cor. la 1.200.000 cor. prin o nouă emisiune de 3000 acții à 200 cor. valoare nominală.

Tratatele comerciale ale României. Camera României a primit tratatul comercial cu Elveția și prolongirea pe un an a tratatului cu Bulgaria.

Scumpetea în România, cu deosebire în București, în urma roadei slabe din anul trecut tot ține încă și e foarte mare. În București d. e. maza metrică de grâu e 96—103 lei (cor.), cucuruz 80—90 lei. o păreche de boi grași 400 lei etc. La noi n'am ajuns încă la o așa scumpete, ear' acum în unele părți prețul nutrețului scade, de oare-ce speculanții sînt siliți a-și vinde rezervele, căci acuș es vitele la iarbă.

FELURIMI.

Cât timp să cere pentru misture?

Doctorul Beaumont a statorit pentru cele mai de căpetenie mîncări următorul calcul mijlociu cu privire la timpul cât să cere pentru mistuire:

Picioare de porc	1	ciac
Pește și friptură de vînat	1 1/2	»
Pîne sau lapte	2	»
Carne de gîscă	2 1/2	»
Carne de vită (friptă)	3	»
Pîne uscată	3 3/4	»
Carne de vită (feartă)	4	»
Friptură de vițel	4	»
Friptură de oaie	4 1/2	»
Ouă fierte, moi	4 1/2	»
Ouă fierte, vîrtoase	5	»

Din ce e alcătuită o bombă. În lumea asta a bombelor, cari acum fac pustiire cu deosebire în Rusia, e bine să știm din ce se alcătuește o bombă. Partea cea mai însemnată a unei bombe e nitrogenul. Acesta e o materie aeriană, în starea lui naturală foarte nevinovată, ba chiar folositoare, căci alcătuește a cincia parte a aerului nostru. Dacă e însă împreunat cu alte

materii, cum e dinamitul, liditul etc. și e strimtorat și bine îndesat în un loc mic, la cea mai mică atingere explodează și face pustiire. După esplodare nitrogenul devenit liber, nu mai e primejdios. În bombe și în granatele tunurilor astfel să strimtoarește nitrogenul fiind un mijloc care răspândește groază.

CRONICĂ.

Nou avocat. Dl Dr. Aurel Cioban face cunoscut, că și-a deschis cancelaria advocațională cu sediul în Lipova (comit. Timiș). Atragem luarea aminte a cetitorilor nostri asupra noului avocat.

Despre prințul Carol al României. Foile din București povestesc următoarea întâmplare: Duminica trecută s'au dus câțiva elevi ai școalei reale din București la preumblare spre parcul Cotroceni. Voind să intre în parc' sergentul postat la intrare i-a oprit în drumul lor. Atunci micul principe Carol care se afla în apropiere, a venit în grabă la băieți, întrebându-i prietinește, dacă vreau să se joace cu dînsul. »Da« fu răspunsul elevilor. »Atunci veniți în parc. Ce să jucăm?« — »Oină« răspunseră băieții (Oină e un joc românesc cu cotca). Și apoi începînd un joc vesel, care a durat peste 1 oră. Elevii nu se puteau îndeajuns mira de mișcările sprintene și de priceperea micului Carol la acest joc încurcat și voinicesc. După-ce s'a sfîrșit jocul elevii au mulțumit principelui pentru cinstea, de care au fost împărțâșiți, și s'au depărtat cu cele mai frumoase amintiri.

Și-a uitat numele. La poliția din Viena s'a prezentat zilele trecute un om, în vîrstă după-cum să putea judeca, cam de 30 ani și s'a rugat să i-se spună cine este el? Căpitanul poliției a crezut întăiu că e glumă, dar' în urmă a văzut, că omul nostru și-a pierdut cu totul memoria. (aducerea aminte) Nu preste mult a venit la poliție un fecior de serviciu, care căuta pe stăpânul său, pe contele T. și care nu era altul decăt omul care și-a uitat numele. S'a constatat apoi că el era nebun.

Coleră în Rusia. În tinutul rîului Don din Rusia a izbucnit colera, care să răspândește repede. Lipsa de medici este mare, de oare-ce aproape toți medicii sînt duși pe câmpul de răsboiu în Asia.

Ședințele fundațiunii Gojdu s'au început luni în Budapesta și s'au continuat zilele următoare. Pentru stipendii pe anul viitor școlar s'a votat suma de 67.500 cor.

Un nou leac contra oftalei. Foile italiene scriu, că profesorul de medicină Iosif Levy din Milano a comunicat prin o epistolă regelui Victor Emanuil, că a aflat un mijloc de conținut jodic, cu care se poate vindeca ușor și sigur oftica (boala uscată). În epistola aceea mai declară Levy, că a scris regelui fiindcă voiește ca prin mijlocirea regelui să ajungă mai întăiu în lume vestea despre aceasta invențiune, și că pentru perfecționarea invenției voiește să călătorească în străinătate.

Întrebare, că încăt va fi bun acest leac al lui Levy, căci împotriva boalei uscate s'au mai aflat și până acum destule leacuri, dar' toate nu plătesc mult.

Suboficerii, cari după îndeplinirea serviciului regulat de 3 ani, rămân în serviciu activ și pe mai departe, (s'a doua și a treia capitulație) au drept de concediu 10 săptămâni tot la doi ani. Ministrul comun de răsboiu a dispus acum, că acești suboficeri în primele 8 săptămâni ale timpului de concediu să și capete toate competențele, în cele două din urmă însă numai solda, ce se vine rangului lor și competența de pîne.

Caș de moarte. Nicolae Penciu fost jude cercual în Zernești, în urmă jude de tribunal în pensiune, a răposat Joi săptămâna trecută în Caransebeș, în etate de 69 ani. În mormântarea i-s'a făcut Sâmbătă (1 April) în cimiterul bisericii gr.-or. din Hașeg. Îi deplânge pierderea: soția Maria n. Popea, ficele Valentina m. Parasca, și Hortensia m. Dr. Suciu, ginerii Dr. Leo Parasca, medic în Hașeg, și Dr. Gavril Suciu, avocat în Hașeg.

Biserică jefuită. Duminecă, în 26 Martie c. noaptea nește hoși au intrat în biserică gr.-or. română din Batiz (l. Orăștie), pe o fereastră, au aruncat prin biserică odăjdiile icoanele etc. căutând, se vede, după scule de argint sau aur. Hoșii nu sânt cunoscuți. Biserică din Batiz a fost jefuită și înainte de asta cu 5 ani de nește păgâni de răufăcători.

Din sălbătăiele Grecilor din Macedonia. În un număr de mai nainte am amintit, că la Salonic a fost rănit greu din partea Grecilor directorul dela școala comercială română de acolo, dl Victor Lazar, fost redactor la foaia noastră.

În foaia »Românul dela Pind« se descrie pe lung atacul miselesc al Grecilor asupra elevilor români și a profesorilor, cari eșiră la o excursiune. O bandă de 50 Greci, îmbrăcați ca marinari au început a aruca cu petri în Români, cari numai cu greu s'au putut scăpa de furia lor. Cel din urmă, care s'a retras a fost dl Lazar. »Românul dela Pind« descrie astfel retragerea și rănirea dlui Lazar.

»Dl Victor Lazar, văzând, că au putut scăpa și cei din urmă elevi, ce mai rămăseră, a plecat la pas, apărându-se cu umbrela, în timp ce pietrele curgeau asupra lui. În urmă crezând, că va scăpa mai ușor, și fiind sfătuit de doi comisari turci, care au sosit mai pe urmă, s'a suit cu ei într'o trăsură, dar' a fost lovit și mai tare. Două pietri, cari l-au lovit în față, l-au făcut să amețească și să cadă pe patul trăsurii. O piatră l-au lovit la buza superioară. Una în cap, alta la umărul gâtului, în partea stângă. Una drept în piept. Mai multe petri în spinare. În cotul dela mâna dreaptă a fost rău isbit. În fine a primit peste 50 lovituri. De asemenea au fost loviți comisarii și visitiul, ear' trăsura stricată. Când a ajuns la consulat dl Lazar era plin de sânge și trăsura era plină de pietri și bolovani. S'a spălat de sânge și a fost transportat acasă în trăsura. Dintre elevi au toșt răniți 5.

Cale ferată între Făgăraș-Brașov. Guvernul a aprobat hotărîrea comitatului Făgăraș, după care comitatul dă 400.000 de cor. la clădirea linei ferate Făgăraș-Brașov, și astfel este nădejde, că se vor începe în curând lucrările acestei linii ferate de mare însemnătate pentru țara Oltului.

Căpitan mort în flăcări. Din Salonic se vestește, că rășcoala din primăvara aceasta în Macedonia va fi tot așa de săngeroasă, ca și în alte primăveri. Ciocnirile bandelor rășculate cu gendarmii și miliția sânt așa zicând zilnice. Despre căderea unui cap de bandă, Apostol, am făcut amintire în numărul trecut. Acum vine știreă despre sfârșitul tragic al căpitanului de rășculați, Gorrșai, care de 6 ani era spaima turcilor din ținutul Bitoliei. Guvernatorul Fabri aflând, că capitanul se află în un sat Bulgar, a trimis contra lui 30 de soldați călări, cari au dat de el în o casă, din ferestile căreia Gorrșai și soții au pușcă și aruncat mai multe bombe. Aprinzându-se casa, Gorrșai a fugit în o altă casă vecină, unde a încuiat ușa și a aprins casa, gândind, că în vâlmașală va putea scăpa. De-odată însă casa de lemn s'a prăbușit, îngropând sub ruinele ei pe temutul căpitan.

Pensionat ou distingere. Dl Dămian Dragonescu, director de finanțe în Timișoara și deputat dietal, a fost pensionat, acordându-i-se cu prilejul acesta titlul de consilier ministerial.

Arta română la Ungvâr. »Unirea« a primit și publică următoarele șire: În seara de prinderea postului elevele orfanotrofiului gr.-cat. din Ungvâr, — mai toate orfane de preot — au aranjat un concert sub patronajul episcopului Firczak. Intre punctele programului era și »Poesii populare din Europa«. Punctul acesta a fost executat încolo destul de nimerit: fetițele se prezentau pe scenă îmbrăcate în costumul națiunii în a cărei limbă cântau. Așa s'au părădat engleza, tranceza, svdeiana, italiana, până ce în urmă a apărut și româna. Deși i-s'e pusese la dispoziție trei modele de costum național, totuși concertanta era îmbrăcată în un costum în care culoarea roșie era dominantă. Copila a cântat vechiul cântec »Visul«, destul de bine accetuând cuvintele, apoi a trecut în un cântec popular din Ardeal. Piesa aceasta a plăcut foarte mult, cât a trebuit repetată. Cât de mult ar fi câștigat însă cântecul acesta, și ce influință ar fi avut asupra inimii ascultătorilor, dacă armonia cântării se potrivea cu frumosul armonic al îmbrăcămintei!

Mandatul deputatului Dr. Șerban, din cercul Arpașul-inf. (Țara Oltului) a fost nimicit din partea curiei. Causa principală a nimicirii mandantului a fost, că președintele de alegere a întrerupt pe timp mai lung votarea, cee-ce nu-i ertat. În cerc se va face în curând altă alegere.

Protopopul ucis. Am dat și noi știrea după foile ungurești că protopopul din Cupșeni, Samoil Cupșa, a fost omorît de poporenii săi. În forma aceasta știrea nu e adevărată. Protopopul a fost omorît de nește hoși, cari au intrat noaptea pe tereastă, cu scop de-a jefui. Protopopeasa a fost greu rănită, dar' n'a fost omorîtă. Făptuitorii nu sânt încă cunoscuți; e bănuiala, că slujnica protopopului a stat în legătură cu hoșii și de aceea a și fost arestată.

Glumă de April? Foaia »Berliner Tageblatt« are știre din Washington, ca s'ar fi furtat tezaurul public al Statelor-Unite, în valoare de 268 milioane de dolari. Furătura s'a făcut prin un tunel, săpat din o fabrică din apropiere, apoi banii au fost duși pe vapoare, cari s'au dus în locuri necunoscute. Oare nu e asta o glumă de April din partea foii?

De vânzare se află un biciclu, solid și în stare bună, cu preț moderat. Informații la redacția »Foi Poporului«.

Podul peste Olt dintre Făgăraș și Galați, care e stricat de vre-o 3 ani, va fi dărâmat total și în locul lui va fi făcut un nou pod de fer, care va costa 200 mii de coroane. Din suma aceasta două părți le dă statul, o parte comitatul Făgăraș.

Dar frumos. Doi fruntași de-ai nostri, a căror dorință este să rămână necunoscuți, s'au înscris de membrii fundatori ai Museului istoric și etnografic român din Sibiu, obligându-se să plătească câte 2000 cor. laolaltă 4000 coroane.

Al 66 și 67 lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit zilele aceste ajutorul statutar după rășoșii membri Regina Todor și Domnica Milă. Acestea formează casurile 66 și 67 de moarte în sinul Reuniunii.

La fondul da 20 bani al »Reuniunii sodalilor din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe sama meseriașilor au mai dăruit: școlărițele Mărioara Avrigan, Elenuța Șut, Otilia Frățilă și Teodora Dragomir, fiecare câte 25 bani (din venitul unei mici producții); George Dordea, sodal cojocar de lux din Budapesta. Stefan Ghetie, paroch în Cărpeneș (prot. Cetății de peatră). Ioan Nicolae, învățator în Avrig, fiecare câte 1 cor., Pompiliu Luca, învățator în Criș (tr. Sighișoara), 20 bani și Vic. Tordășianu, 10 bani.

La fondul »Masa învățăceilor« au dăruit »Crișana«, societate de economii și credit în Brad 10 cor.

Admonlare. Noi am făcut deja adeseori atenți pe st. nostri cetitori, ca să se nu confunde fluidul Elsa al lui Feller cu alte preparate de asemenea numire sau cu oare-care spirt de plante și totuși obvin confundării, ceea-ce se vede din scrisorile acelora, cari după aceea se plâng de nesucces. Se ne însemnăm, că numai fluidul Elsa al lui Feller e veritabil. Acest iubit mijloc de casă cum se știe vindecă repede și sigur podagra, reuma, durerile de membre, junghiurile, durerile de cap și de dinți etc. are elect de-a face apetit, disoalvă flegma, liniștește tusea, întărește nervii, delătură slăbiciunea de ochi, stări de friguri, rane de arsură etc. este în adevăr un mijloc universal 12 sticle mici sau 6 duple costă franco 5 cor. Singurul producent Eugen V. Feller în Stubica Centrale nr. 112 (comit. Agram). Tot acolo se află și vestitele pile Elsa ale lui Feller per rolă (șatulă) se pot căpăta cu 4 cor. franco, aceste au influență laxativă la constipație, mai departe la apăsări de stomac, turburări de mistuire, vânturi, arsuri în stomach etc.

Onor. public de dame. Despre mijlocul de trumșete al farmacistului Földes e în genere cunoscut, că Crema Maraareta nu numai curăță, netezește și face fața moale asemenea catifelei, ci îi dă și un aspect alb, proaspăt și tineresc. Compus din părți constitutive întăritoare și ușurătoare, el face bune servicii și ca mijloc higienic. Damele noastre îl iubesc, fiind acest mijloc cu totul inocent și liber de grăsime. Efectul cremei — Margareta — se ridică prin săpunul Margareta. Damele acelea cari folosesc pudră, laudă mult pudra-Margareta, care ține teintul uscat și îl ferește de soare și vânt. Acești articlii aleși de toaletă se pot căpăta în farmacia. Expediție pe postă: Földes farmacist, Arad.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

În D. Adresază-te la dl Iosif Drotet, primar în Sibiu, care are multe șoiuri de acești. N. D. în l-n. Vor urma la timpul său.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »11p.« Iosif Marschall.

Apa minerală amară 254 11-28 Francisc Iosif

Representanță proprie de ape minerale amare.
V. secț. de med. a Casei generale de bolnavi în Viena.

Silvestru Moldovan

Situația

e adese-ori foarte serioasă. Publicul nostru e dedat a vedea zi de zi umplute cu laude paginile cu inserate de-ale ziarelor. Durere că adeseori se întâmplă de se află cetitori, cari ca să se scape de chinuri, își procură vre-un medicament laudat și apoi înșelați își perd curajul. Ei se lasă a fi chinuți mai departe de suferințele lor, starea sănătății li se face tot mai rea, până ce desperează. Prin publicarea acestui articol sperăm a delătura răul, atrăgând atenția on. cetitori asupra unui medicament în adevăr probat și răspândit în toată lumea, care a contribuit esențial la îmbunătățirea stărilor generale sanitare. — Acesta e vestitul fluid Elsa al lui Feller, care la exdosițiile din Paris, Londra, Berlin și Roma a fost distins cu medalii de aur, și diplome de onoare. Mulți medicii și mai mult

tul fluidului al lui Feller; și așa dăm aci o descriere interesantă a unui curat, cunoscut nou și ale cărui cuvinte trebuie cunoscute necondiționat:

»Vă rog, închipuiți-vă numai! Am fost bolnav și zău, cât am suferit! Credeți numai! Reuma și podagra îmi rodeau membrele, nu-mi puteam mișca mâinile și picioarele, femeia mea tușea, avea influență și dureri de gât. În fiecare an aveam să suferim de aceste rele și pe lângă aceasta eel mai tiner al nostru avea boală de friguri. Vă spun. că era de desperat, în fine primesc dela amicul meu o broșură. în care am citit scrisori de mulțumită dela mulți oameni, cari s'au exprimat laudător asupra fluidului Elsa a lui Feller. Acolo se amintea, că acest escelent preparat a folosit la unii contra suferințelor ce aveam noi, altora contra junghiu-rilor, durerilor de picioare, de cap și de dinți, migrenei, scrintituri etc. că el delătura slăbia, oboseala, aprinderile, greutatea de respirat, ba de 65.000 de scrisori de mulțumită arată efec-

terea inimei, slăbiciunea de ochi, eă ușurează tusa, răgușeala, durerea de gât, durerile de pept etc. — Eu am gândit să probez și eu. Și am procurat de probă 12 sticle mici cu rambursă de 5 cor. dela farmacistul. E. V. Feller în Studica, centrală Nr. 112 (com. Agram). Nă trecut, credeți, o săptămână și folosind cu toții fluidul Elsa al lui Feller, ne-am făcut sănătoși ca mărul. Vaietele în casă au încetat! Aceasta a fost o salvare. Cine urmează statul meu, să nu se lase a mai fi sechirat de dureri, ci comandați direct dela E. V. Feller, farmacist în Studica centrală Nr. 112 (com. Agram) de probă 12 sticle mici sau 6 sticle duple cu rambursă cu 5 cor. 24 sticle mici sau 12 sticle duple costă numai cor. 8.60 și 48 de sticle mici sau 24 duple numai 16 cor. fără nici o altă cheltuială. În Sibiu se capătă la farmacistul I. C. Molnar, strada Cisnădiei.

47 2 2

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,

scrisite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent

contra intabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

inchirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 1 14—52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Senegin contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofticei, tusei măgărești, catarului, astrmei, greutatea de respirat, lunoare și tusei scci. Vindecă sigur și repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbetrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 15 12—52

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de inchiderea scaunului numai decât să comandeze Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

Szászváros, Piața școlii nr. 35.

Vindecarea doplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă a se presenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și atarea boalei, ori-cât de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinari poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului. ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă tineră în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După incheierea curei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele seculare femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amiază).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic de spital specialist Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 18 7—

Cine vrea să cumpere ieftin să nu peardă ocazia!

Prin cumpărările mele favorabile per cassa sunt în stare a vinde cu prețuri ulimitoare de ieftine, tot felul de articoli în

vestminte de domni, tineri și copii
de calitatea cea mai bună

cum și

confecțiuni pentru dame

după modelele cele mai noue vieneze și berlineze.

100 de jachete pentru domnișoare,

în partii dela 8—15 ani, bucată a 6 cor.

Inainte ca cineva se-și acopere trebuințele în privința aceasta, se se convingă la firma

Iosif Goldstein

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 7.

În atențiune binevoitoare!

Din incidentul sezonului iminent de bere ne permitem prin aceasta a face cunoscut, că prin angajarea unui nou măiestru berar, care s'a dovedit de specialist dexter în cele mai mari fabrici de bere ale monarhiei noastre, cum și prin diferite îmbunătățiri mașinale, suntem în plăcuta poziție, a pune în vânzare beri îndeosebi bune, cari pe baza cercetărilor specialiste, fără esagerare se pot cualifica de foarte potrivite, gustoase, durabile și fiind egale cu cele mai renumite beri.

Putem deci a spera, că cu noule noastre beri, a căror măsurare am început-o tocmai acum, vom nimeri plăcerea și celor mai resfățați beutori de bere.

Aducând în special în amintirea p. t. public

Berea noastră de Martie deschisă (à la Pilsner)

cum și

„Berea Bock-Salvator“

introdusă deja cu succes, ne permitem totodată a atrage atențiunea și asupra noiei

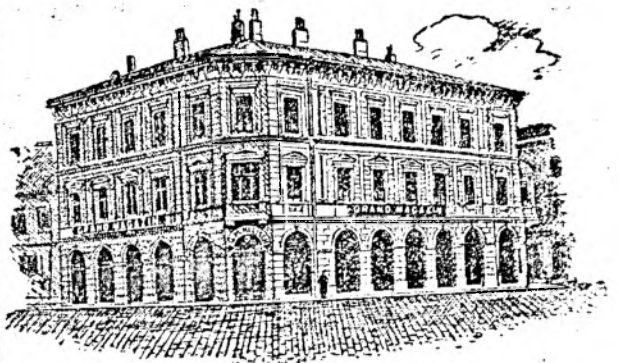
Bere dublă de Martie, de grad înalt,

pe care o recomandăm tuturor reconvalescenților, persoanelor anemice, ca beaură per eminentiam dătătoare de putere și nutritivă.

Cu distinsă stimă

Erezii lui Ioan Habermann.

70 3-3

Esposiție

84 1-3

de

umbrele și corturi de ploaie.

Nu e silă de cumpărare.

GRAND-MAGAZIN.

Cu mult mai scump sunt de obicei cele oroloage de precisiune în adevăr bune, mașinele de scris, articli optici și higienici, alte obiecte de trebuință și de lux. Cere și ți-se va trimite fără spese lista mea de prețuri ilustrată, cu prețuri ieftine fără concurență. M. RUNDBAKIN, Viena IX/1. 58 2-4

Nr. 160 F.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3,

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaeri, obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös Sibiu (N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și esaminate officios și pe fie-care obiect este oficială vizibilă „marca“, afară de aceasta să dă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la cerere gratis și franco. 24 10-52

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu coperiș dublu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Șanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Șanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor. Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Lumini de Paști.

Rudolf Henter

Depou de lumini și săpun

Sibiu, Schmidtgasse 7.

Mare depou în toate soiurile de lumini, săpun, articli de toaletă, parfumerii,

lumini pentru biserică

de toată mărimea, esecutiă și de ori-ce preț.

72 3-3

Săpunuri pentru economia casnică.

Deschidere de neguțatorie.

Am onoare a face cunoscut onor. p. t. public, că am deschis aici în Sibiu,

Weinanger Nr. 12

o brutărie de covrigi, pâne și lux.

Prăjituri de lux și de dimineața, frumoase, gustoase, fine, pâne albă și neagră, cum și finele cele mai fine și moi, în a le recomanda onor. p. t. public. — Pentru cozonacuri împletiti, gughnuf, vârtucuse (Strudel) bavareze și pentru alte prăjituri fine preiau comande ori-și-când. O specialitate a mea sânt

prăjiturile vieneze

la procurarea cărora cu deosebire fac atent p. t. public și pe domni cofetari.

Rugându-mă de sprigin binevoitor, semnez

Cu distinsă stimă

Gustav Rösler, brutar
Weinanger Nr. 12.

60 3-3

Tot acolo se acceptază și un învățacel.

Eu

pentru îngrijirea pielii, în special pentru a alunga pistrii și avea o culoare delicată a feței, nu cunosc un săpun medicinal mai bun și mai cu efect, decât cunoscutul

săpun din lapte de crin

al lui Bergmann

(Marca: doi băieși)

48 5-25

de

Bergmann & Co., Teschen a/E.

Să află de vânzare, bucata à 80 fil. în Sibiu la:

Farmacia „la Ursu“, Piața-mare.

I. B. Misselbacher sen.

Gust. Meltzer, strada Cisnădiei și strada Gușteritei 25.

Prima fabrică transilvană de stearin, str. Cisnădiei.

În Sighișoara: farmacia W. Lingner.

Eftin de minune!

500 buoați ou fl. 1.85.

Un orologiu escelent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 36 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un lanț aurit; un admirabil ao de cravată cu brillant-simili; un inel aurit cu peatră limit. pentru domni ori dame; o garnitură admirabilă, constătătoare din bumbi de manșete, guler și un plep, gar. 3%, aur-doublé, 6 buoați batiste de buzunar, gar. de in; unelte de scris elegante de nickel; o etui de oglindă de toaletă cu un pepten frumos; un săpun de toaletă aromatic; o carte de notițe legată; 12 buoați de bilete artistice a bărbaților renumiți ai secolului trecut, 72 buo. pene de cancelarie engleze și încă 395 buoați diverse, cari sânt folosite în casă, sânt gratis. Toate la olaltă cu orologiu care singur prețuiește acești bani, costă numai fl. 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de export

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de două pachete dau gratis un frumos briceag de buzunar, cu două tășuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de briceag.

Pentru-ce nu convine, să trimit numai decât înderept bani. 17 1-1

„PECUNIA“

Întreprindere de credit

în Sibiu (Nagyszeben), strada Poplăcii 27.

Ore de birou 8-1/2.

ÎMPRUMUTURI cu

! 4% și 4 1/2% !

Pentru **una coroană** în mărci postale trimitem prospect, informațiuni și serviri cu sfat la ori-ce afacere de împrumut.

78 2-

!! Nu luați împrumuturi fără sfatul nostru !!

Nr. 3255-904.

82 1-3

Edict de licitație.

În părțile de pădure numite „Jungenwald“, aparținătoare comunei Vurpăr (Burgberg), comit. Sibiu (Szebenmegye) se vor vinde prin licitațiune publică, în **28 Aprilie a. c. la 10 ore a. m.** în cancelaria comunală din Vurpăr 7314 metri cubici de lemn de stejar pentru folosință și 7929 metri cubici lemne de foc. (Teritoriul de tăiat 1329 jugere cat. 6580 bucăți stejari numărați).

Prețul strigării 86120 cor.

Vadiul 8612 cor.

Oterte în scris, sigilate, timbrate conform prescrierilor și provăzute cu vadiul de mai sus, se primesc de subscrisul până la începerea licitațiunii verbale.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare.

Condițiile mai în detalii se pot vedea la subscrisul oficiu, cum și în cancelaria oficiului reg. ung. forestier în Nagyszeben în orele oficioase.

Nocrich, în 28 Martie 1905.

Primpretorul cercual:

Häner.

Publicațiune.

Pentru facerea a 150 mii eventual și mai multe cărămizi pe hotarul comunei Rod pentru nou zidinda școală de aici se publică licitațiune minuendă pe ziua de **27 Martie v. a. c.**

Pentru o mie se oferă 30 cor. dela care sumă se începe licitațiunea minuendă.

Doritorii de-a licita au de-a depune un vadiu de 10%, dela suma de 4500 coroane, adecă 450 coroane.

Ori-ce deșlusiri se dau până la ziua licitațiunii din partea subscrisului presidiu al comitetului parochial din Rod. 77 2-3

Rod, în 10 Martie v. 1905.

Comitetul parochial gr.-or.:

Președinte:

Ioan Moga,
paroch.

Notar:

Ioan Genie,
paroch.

De închiriat

sunt în casa Bahnhofplatz Nr. 1 două peduri pentru bucate, 2 magazine mari, 2 pivnițe goale și 3 pivnițe umplute cu ghiată. 83 1-3

Informațiuni în casa amintită mai sus.

O calfa și un învețăcel

de ferărie

85 1-3

se primește la măestrul ferar

Ioan Bogorin

în Ocna-Sibiului Nr. 191.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Banca de asigurare „TRANSILVANIA“ din Sibiu

8 40-52

—* întemeiată la anul 1868 *—

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: **95,727.010** coroane. Capitale asigurate asupra vieții: **10,102.382** coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii **3,249.332** c. pentru capitale asigurate pe viață **2,920.063** c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mari.

P. T.

Am onoare a face cunoscut, că

brânzăria și negustoria mea de caș,

care există din 1872, am vândut-o cu 1 Aprilie c. dlui **Frideric Homm.**

Esprimându-mi mulțumita pentru încrederea acordată mie în așa mare măsură, în decursul activității mele de aproape 33 de ani, rog a o păstra aceasta pentru viitor și urmașului meu.

Cu distincă stimă

Ioan Groffner.

Cu referire la șirele de mai sus, îmi permit a aduce la cunoștință, că cu **1 Aprilie a. c.** voru prelua în piața de aici în general cunoscută și cea mai veche

brânzărie și negustorie de caș,

a cărei proprietar de până acuma îmi va sta într'ajutor și pe mai departe cu experiența sa lungă și practică în producția de brânzării.

Prin augmentarea esențială a producerii, folosirea celor mai noue mașini minate cu forță electrică și personal bine instruat, sunt în plăcuta poziție a corespunde și celor mai mari pretenții.

Nisuița mea cea mai sirguincioasă va fi îndreptată într'acolo, a lifestra cumpărătorilor en detail și en gros totdeauna ce e mai bun și a afla recomandarea laudătoare generală a firmei mele asigurată de cel mai bun renume.

Sibiu, 27 Martie 1905.

Cu distincă stimă

Succesorul lui Ioan Groffner

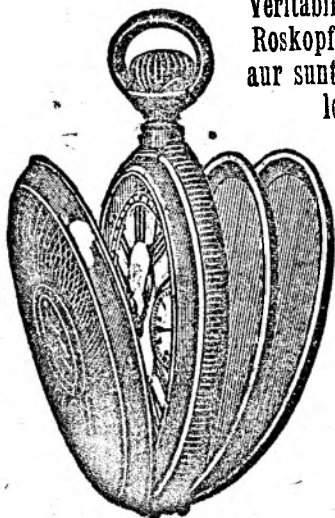
FRIDERIC HOMM

brânzărie și negustorie de caș.

80 2-3

Camaala de imprimat F. T. Gleitsmann, Dresda — Budapesta.

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin orologiu al timpului present!

Veritabile Anker-Remontoir Roskopf savonnet double de aur sunt cele mai bune oroloage Roskopf.

Aceste oroloage au o mașinărie Anker de precisiune escelentă și veritabilă, un coperiș dublu, cu trei coperitoare tari de aur duble cu coperiș de sărit. Aurul duble este un metal asemenea aurului, și care nu-și pierde nici-când asemănarea lui cu aurul. Oroloagele aceste sunt admirate pentru înzestrarea lor splendidă și nu diferesc de veritabilele oroloage de aur.

Prețul fl. 5.—.
Lanț dublu pentru domni potrivit din aur duble fl. 1.50. La fiecare orologiu se dă o garanță de 3 ani în scris.

Espedarea numai cu rambursă.

49 5—10

Iosif Splering, Viena I. Postgasse 2—95.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de primăvară și vară
noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Saoko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

Aranjament nou, cumpărare favorabilă, cel mai solid mod de lucrare.

Compoziții de ceară și lumini de stearin în ori-ce mărime.

Lumini pentru biserică,

albe, cu flori decorate, înfrumșetate prin mușcături și scobite, pachetarea cea mai bună, tămâie, benzoie, ulei de ars de calitate cea mai bună.

GUSTAV MELTZER,

fabrică de lumini și săpun, parfumerie înființată la 1848. 27 9—

SIBIU, Strada Gușterii 25.

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9.60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

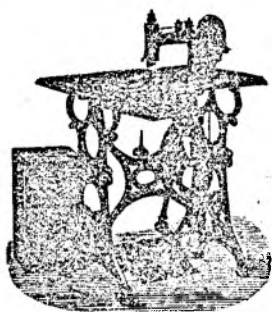
Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto. 71 3—6

Benedikt Sachsels, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 8 7—26

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seider & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Mașine de cusut

SINGER (NÄHMASCHINEN)

veritabil originale

se pot căpăta exclusiv numai în

61 8—6

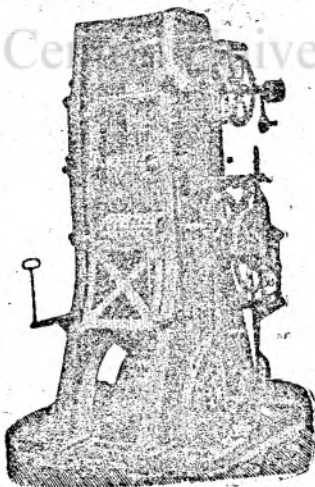
Sibiu, Bahngasse 5

SINGER Comp.

soc. pe acții pentru mașini de cusut.

Reparaturi se fac ieftin.

Reprezentanți capabili de cauză se caută.

Mașine

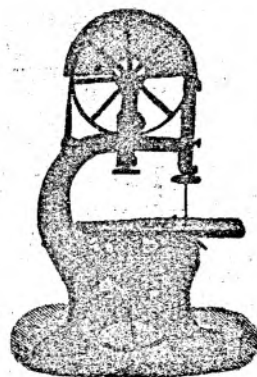
pentru

lucraturile lemnelor

furnisează cu prețuri moderate

și în

execuție solidă

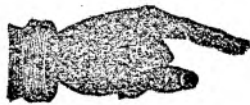

Carol F. Jickeli, Sibiu.

54 5—

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____

Mignon, _____

Pianino, _____

Harmonium, _____

În salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură olavirele ou mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianști, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte resistentă și contra influențelor esterne, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (În vechiul edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în execuția cea mai solidă.

13 7—26

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a fimei: F. Robert Reinhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabricanților de clavire din Viena.

Cel mai bun mijloc cosmetic!
Pentru dame ne-
Incunjurat de
lipsă!

**Frumusețea
femeiască
se poate ajunge per-
fecționa și susținea**

prin crema cea mai es-
celentă și sigură, che-
mice curată, care nu
conține nici mer-
curiu, nici plumb,
e cu totul nestri-
căcioasă, se poate
căpeta în fiecare
farmacie, dro-
gherie și par-
fumerie

Acea-
sta po-
madă
pentru
față, de re-
nume uni-
versal de-
părtează pi-
struii, petele
de ficat, sgră-
bunțele, bubițele
și alte necurătenii
de-ale pielii, chiar
și crețele, semnele
de vârsat, vrăjește
teintul în alb fin și
proaspăt.

CREMA-MARGARETA
a lui FÖLDES

Prețul:
borcan mare 2 C., mai mic 1 C.
Pudră Margareta (în 3 feluri de
colori) C.1.20. Săpun Margareta
70 bani, Pastă de dinți Margareta
1 C. Apă Margareta pentru față 1 C.
Pe poștă cu rambursă sau trimițând
înainte prețul espedează fabricantul

COL. de FÖLDES, farm., Arad.

Depozite principale în Nagyszeben
în farmaciile:
Guido Fabritius, J. C. Molnár,
C. Morecher, drogh., C. Müller,
E. Rummler și la G. Meltzer, fabr.
de săpun și neg. de parfumerii.
66 2-5

Efect admirabil
de repede și
sigur.

Scutit prin lege.

Să ne păzim
de imitații!

Am onoare a face cunoscat onor. public, că am preluat prin cumpărare dela domnul
Joh. Friedrich

Biroul pentru mijlocire de serviciu și plasare,

conces. judecătorește și improt. și îmi iau voia a mă recomanda pentru plasare de personal
aici și în afară și anume: plasez fete de serviciu și cameriere, servitori, cocși, bucatărese,
chelnerițe, fete în cofetărie, casiere, bone, doice, econoame etc.

La mine se află ziare din țeară și d'n străinătate în abonament și în vânzare cu numărul.
Rugând spriginul binevoitor pentru întreprinderea mea, semnez

cu distinsă stimă

Biroul de plasare și vânzare de ziare

52 4-6

conces. jud.

improt., cauțiune 600 cor.

M. ZACHARIDES, Sibiu, Piața-mică 24.

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

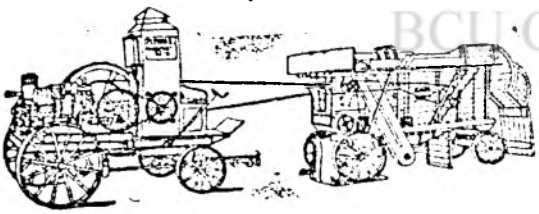
CAROL ALBRECHT.

Strada Oanei.

7 23-52

B. DÉNES, BUDAPESTA,
VI., Váci körút 61.

Representanța generală și depositul fabricii ces. și
reg. priv. de mașine și motoare a lui Brauner
& Klasek, urmașul Ing. E. Plewa

recomandă motoare stabile cu benzin, gaz și
vapor cu 2-100 HP. Locomobile cu benzin
de 2-20 HP. Schițe pentru tragerea gazului în
ori-ce mărime. Spesele motrice 2-3 bani per HP.
și oră. Prețuri ieftine. Plătiri favorabile.

Preț-curant gratis.

Să cautați reprezentanți solți în provincia.

79 2-12

Săpunul Schicht

cu marca:

„Cerb“

ori „Cheie“

e cel mai bun, mai spornic și prin
urmare cel mai ieftin săpun. —
Liber de substanțe stricăcioase.

Se capătă pretutindenea.

La cumpărare să se observe, ca fiecare bucată de săpun să fie provăzută
cu numele »Schicht« și cu una dintre marcele de sus.

43 6-17

Fabrică de casse.

Subscribul îmi iau voie a face atent p. t. pu-
blical meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
numai din material bun și tare. De aceea rog cu
deosebire om. public, care caută casse, să binevoască
a fi cu atențiunea în lista prețurilor la greutatea și
măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
afară se nu confundă cu alte casse ce obvia în co-
merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e paz-
terate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegerea cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycolen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplișli-mare Nr. 8.

12 5-